Ontvangen van Peter van Vliet, Nootdorp.

VERSLAG OVER HET JAAR 1968

RIJN-SCHELDE

MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

RIJN-SCHELDE

MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

VERSLAG OVER HET JAAR 1968

AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

INHOUD

blz.

3 Bestuur Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V.

5 Besturen werkmaatschappijen

7 Belangrijke gegevens

9 Verslag van de raad van bestuur

- 9 Algemeen
- 13 Bedrijfsactiviteiten
- 17 Produktie
- 19 Orderportefeuille
- 23 Personeel
- 24 Investeringen
- 24 Leeftijdsopbouw duurzame produktiemiddelen
- 25 Financiën

29 Prae-advies van de raad van commissarissen

30 Jaarstukken

34 Geconsolideerde jaarstukken

POSTBUS 1425 - ROTTERDAM - TELEFOON 010-23 51 11 - TELEX 23652

Montage van de isolatoren, armaturen en kabels voor de hoogspanningslijnen van het 380 kV Nederlandse koppelnet

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

BESTUUR

RAAD VAN COMMISSARISSEN

drs. J. de Vries, voorzitter
J. G. A. Fontein, vice-voorzitter
drs. J. W. de Pous, vice-voorzitter
ir. J. W. Ernste
W. Goudriaan
ir. H. M. Hohmann
ir. M. L. Kalff
prof. dr. ir. W. P. A. van Lammeren
jhr. M. F. van Lennep
mr. J. C. S. Nijenbandring de Boer
Phs. van Ommeren
mr. F. J. F. M. van Thiel
Charles V. Fenn
mr. P. M. H. van Boven
dr. J. R. M. van den Brink
ir. Cl. A. M. J. Morraye
I. G. Rueb
C. J. A. van Daalen *
J. H. I. van Eck *
J. Hudig *
jhr. H. A. van Karnebeek *

RAAD VAN BESTUUR

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
ir. K. van der Pols
ir. J. C. van Reenen
ir. J. J. M. Sluys
ir. J. Bout
ir. J. E. Woltjer * □

* met ingang van 1 januari 1969 □ wegens verblijf in het buitenland heeft ir. J. E. Woltjer de jaarstukken niet medeondertekend

Bovenhelft van een centrifugaalcompressor

BESTUREN WERKMAATSCHAPPIJEN

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

COMMISSARISSEN	J. W. Hupkes, voorzitter J. W. A. Langenberg ir. J. Bout
DIRECTEUREN	ir. K. van der Pols ir. J. C. van Reenen ir. J. J. M. Sluys
ONDERDIRECTEUREN	ir. H. W. Stapel A. Wapenaar J. H. van Zonneveld ir. M. C. van Veen
BEDRIJFSDIRECTEUR	ir. L. van der Tas, tevens directeur Scheepsbouw Maatschappij Nieuwe Waterweg N.V.

N.V. KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ „DE SCHELDE"

COMMISSARISSEN	ir. K. van der Pols, voorzitter ir. J. C. van Reenen ir. J. J. M. Sluys
DIRECTEUREN	J. W. Hupkes, voorzitter J. W. A. Langenberg ir. J. H. Mulock Houwer C. A. Th. Hermsen
BEDRIJFSDIRECTEUREN	E. Huizinga ir. R. V. van Italie

N.V. MOTORENFABRIEK THOMASSEN

COMMISSARISSEN	J. W. A. Langenberg, voorzitter ir. J. C. van Reenen
DIRECTEUREN	J. W. H. Pas ir. C. Bakker
ONDERDIRECTEUREN	drs. Th. L. Fonteijn J. Ter Heege

N.V. MACHINEFABRIEK „BREDA" v/h BACKER EN RUEB

COMMISSARISSEN	J. W. Hupkes, voorzitter J. W. A. Langenberg ir. J. C. van Reenen
DIRECTEUREN	ir. J. Bout J. C. Versteeg
ONDERDIRECTEUREN	ir. J. A. Wieringa ir. J. Lambregts ir. E. C. S. de Kam *

* met ingang van 1 januari 1969

SEA QUEST
BP
BP

BELANGRIJKE GEGEVENS □

	1968	1967****	1966
Aandelenkapitaal	f 40.667.400	f 40.667.400	f 37.400.600
Reserves	f 135.734.767	f 133.136.791	f 129.137.482
Eigen vermogen:			
totaal	f 176.402.167	f 173.804.191	f 166.538.082
in procenten van het aandelenkapitaal	434	428	445
Dividend in procenten	13*	13	13
Cash flow:			
totaal	f 30.656.949	f 29.617.819	f 28.072.600
in procenten van het aandelenkapitaal	75	73	75
verhouding koers per ultimo/cash flow	1,8	2,8	2,2
Afschrijvingen	f 22.610.161	f 22.223.344	f 21.687.781
Reserveringen	f 2.597.976	f 1.941.605	f 1.360.717
Nettowinst:			
totaal	f 8.046.788	f 7.394.475	f 6.384.819
in procenten van het aandelenkapitaal	19,8	18,2	17,1
verhouding koers per ultimo/nettowinst	7,0	11,3	9,8
Investeringen:			
gereedgekomen	f 12.804.000	f 24.790.000	f 16.860.000
in bestelling	f 51.238.000	f 8.191.000	f 10.872.000
Orderportefeuille einde jaar**	f 531.000.000	f 548.000.000	f 515.000.000
Gefactureerde omzet***	f 406.000.000	—	—
Lonen, salarissen en overige personeelskosten	f 159.000.000	f 145.000.000	f 110.000.000
Aantal werknemers einde jaar	10.840	10.722	8.710

* voorgesteld
** afgezien van reparatieopdrachten
*** driejaarlijks voortschrijdend gemiddelde (inclusief „Breda", „Scheldebouw" en „Pannevis")
**** zie blz. 25 onder GECONSOLIDEERDE JAARSTUKKEN

□ exclusief gegevens deelneming Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V.

◄ Reparatie en nieuwbouwactiviteiten aan materieel voor de olie- en gaswinning op zee

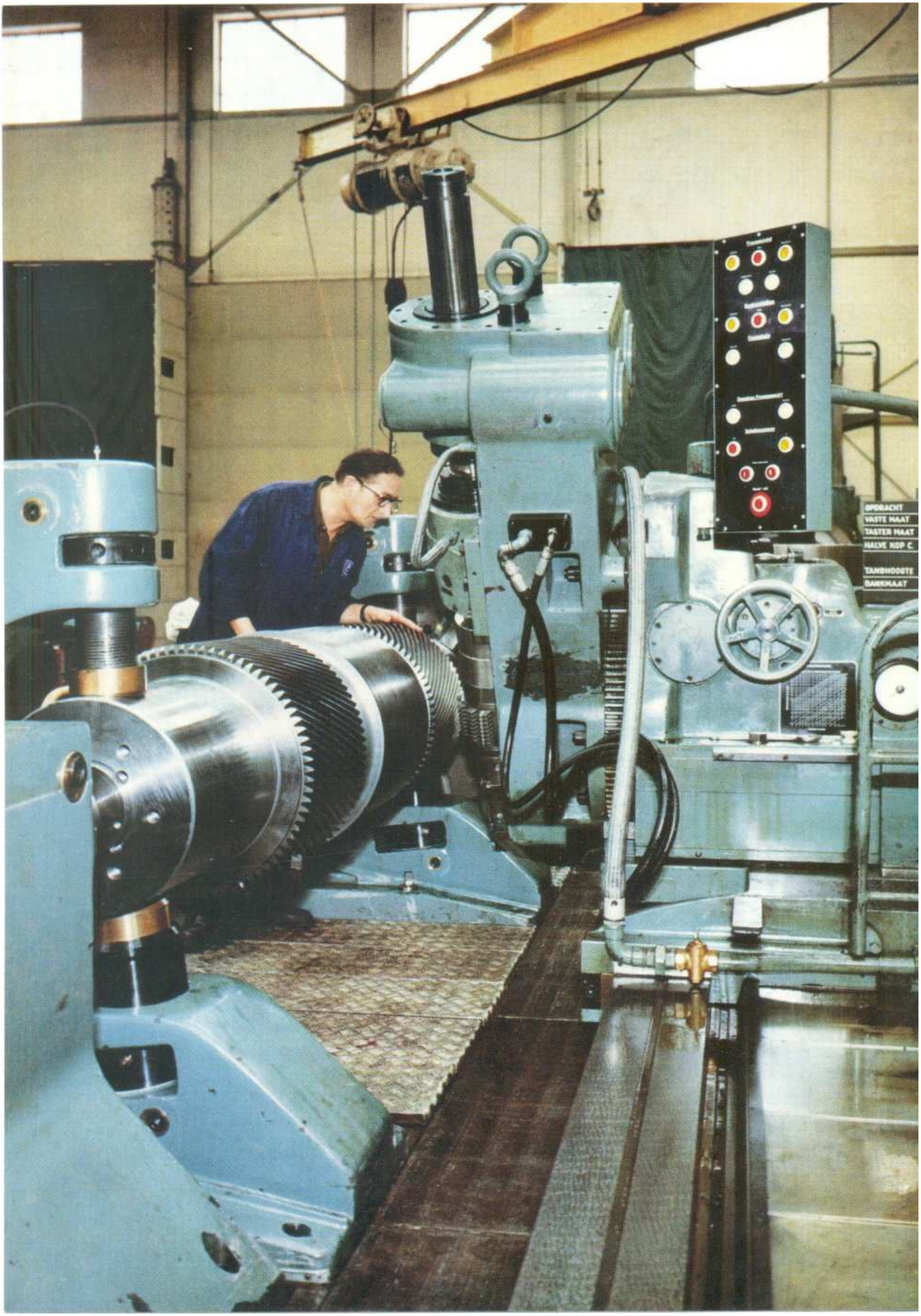
OPDRACHT
VASTE MAAT
TASTER MAAT
HALVE KOP C.
TANDHOOGTE
BANKMAAT

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

uit te brengen in de algemene vergadering van aandeelhouders op 21 mei 1969

ALGEMEEN

Ingevolge het bepaalde in artikel 19 van de statuten bieden wij u hierbij het verslag omtrent de gang van zaken in onze vennootschap gedurende het jaar 1968 aan.

In de algemene vergadering van aandeelhouders van 22 april 1968 werden de winst- en verliesrekening over 1967 en de balans per 31 december 1967 vastgesteld. Overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur en het prae-advies van de raad van commissarissen werd het dividend over 1967 vastgesteld op 5 % voor het prioriteits-aandeel en op 13 % voor de gewone aandelen.

In deze vergadering traden volgens rooster de heren ir. M. L. Kalff, mr. dr. K. P. van der Mandele en mr. F. J. F. M. van Thiel af als commissaris van de vennootschap. De heren M. L. Kalff en F. J. F. M. van Thiel werden herbenoemd. De heer K. P. van der Mandele was niet herbenoembaar.

De heer Van der Mandele is vanaf de totstandkoming van de RIJN-SCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. voorzitter geweest van de raad van commissarissen. Daarvoor was hij sinds 1946 president-commissaris van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.
Wij zijn zeer dankbaar dat wij gedurende zoveel jaren hebben mogen profiteren van de wijsheid en het inzicht van de heer Van der Mandele op wiens raad en steun wij onder vaak moeilijke omstandigheden steeds konden rekenen.
In het bijzonder ook zijn wij hem erkentelijk dat hij bereid is geweest gedurende de eerste jaren van het bestaan van de RIJN-SCHELDE GROEP de leiding van de raad van commissarissen op zich te nemen ondanks het feit dat hijzelf reeds vóór de totstandkoming van onze Groep te kennen had gegeven dat hij de tijd van afscheid gekomen achtte.

Na het aftreden van de heer Van der Mandele wordt het voorzitterschap van de raad van commissarissen bekleed door de heer drs. J. de Vries. Als vice-voorzitters van de raad van commissarissen treden de heren J. G. A. Fontein en drs. J. W. de Pous op.

In dezelfde vergadering trad de heer Melvin C. Holm af als commissaris in verband met zijn benoeming tot „Chairman" van de Carrier Corporation, Syracuse USA. Wij zijn de heer Holm bijzonder dankbaar voor zijn medewerking bij de oprichting van onze vennootschap en voor alles wat hij sindsdien in het belang van de RIJN-SCHELDE GROEP heeft gedaan.

Zijn opvolger als president van de Carrier Corporation, de heer Charles V. Fenn, werd in zijn plaats tot commissaris benoemd.

◄ Het frezen van een rondsel in onze tandwielenfabriek waar tandwielkasten van groot vermogen voor scheepsvoortstuwing worden vervaardigd

In het verslagjaar werd door ons opgericht Delta Engineering N.V. te Rotterdam. Deze vennootschap heeft tot doel het ontwerpen, construeren en leveren van industriële en andere installaties en houdt zich thans onder meer bezig met de „engineering" van vuilverbrandingsinstallaties.

Verder richtten wij tezamen met de Bank voor Handel en Scheepvaart N.V. te Rotterdam, Maringson N.V. te Hilversum en het Bankierskantoor F. van Lanschot te 's-Hertogenbosch op de Industrial Turnkey International N.V. te 's-Gravenhage, een vennootschap met als doelstelling het bevorderen van het sluiten en financieren van overeenkomsten tot het op consortiumbasis tot stand brengen van industriële en andere installaties in buiten- en binnenland.

De reeds in ons vorige verslag aangekondigde fusie met de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb te Breda kwam in het voorjaar van 1968 tot stand. Nadat reeds eerder overeenstemming was bereikt met de houders van prioriteitsaandelen van deze vennootschap over de overdracht van hun stukken, werd op 9 april 1968 door ons aan de houders van gewone aandelen het aanbod gedaan hun aandelen om te wisselen in gewone aandelen RIJNSCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. Op 7 mei 1968 konden wij bekend maken dat het aanbod gestand kon worden gedaan omdat een voldoend aantal aandelen voor omwisseling was aangemeld. Wij kunnen U berichten dat thans alle prioriteitsaandelen en nagenoeg alle gewone aandelen zijn omgewisseld.

In verband met deze fusie werden in een algemene vergadering van aandeelhouders gehouden op 1 juli 1968 de heren mr. P. M. H. van Boven, dr. J. R. M. van den Brink, ir. Cl. A. M. J. Morraye en I. G. Rueb benoemd tot commissaris van onze vennootschap.
In dezelfde vergadering werd de heer ir. J. Bout benoemd tot lid van de raad van bestuur.

Op elektrotechnisch gebied werden de mogelijkheden uitgebreid door het tot stand komen van een samenwerking tussen de elektrotechnische afdeling „Electron" behorende tot de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb en de N.V. Electro Technische Industrie van der Veer te Amsterdam.
Om deze samenwerking voor de toekomst te verzekeren werd in het belang van beide ondernemingen besloten alle aandelen van laatst genoemde vennootschap over te nemen. Deze overname is inmiddels geëffectueerd.
De N.V. van der Veer is gevestigd in een nieuw pand in het industriegebied Amsterdam-West. De activiteiten liggen voornamelijk op het gebied van ontwerp en montage van elektrische installaties ten behoeve van industrie en utiliteitsbouw, terwijl verder een gespecialiseerde tak in geheel Europa de aanleg en het onderhoud van elektrische installaties op tentoonstellingen verzorgt.

In de werkplaatsen beschikt men over faciliteiten voor het vervaardigen van schakelkasten en -panelen.

Door de Minister van Economische Zaken werd op 8 juli 1968 het besluit genomen een kredietgarantie te verlenen aan Verolme Verenigde Scheepswerven N.V. voor de bouw van een groot nieuwbouw/reparatiedok. Aangezien een drietal door de President van de Rechtbank te Rotterdam op 30 december 1968 aangewezen adviseurs zich nog beraadt over een bindend advies inzake een door de Minister gewenste regeling voor het medegebruik inclusief het beheer van het reparatiegedeelte van het dok door onze werven achten wij het niet juist hierop thans nader in te gaan.

WILTON-FIJENOORD-BRONSWERK

Op 3 juli 1968 werd door Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. en onze vennootschap mededeling gedaan van het besluit tot nauwe samenwerking op maritiem gebied, welke wij essentieel achtten voor een optimale ontwikkeling van onze activiteiten op dit terrein. Toen op 15 juli 1968 de mededeling werd gepubliceerd van de voorgenomen fusie tussen Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. en de Verenigde Machinefabrieken N.V. kregen wij de overtuiging dat de maritieme samenwerking daarvan grote moeilijkheden zou ondervinden. Op 5 september 1968 brachten wij daarom een alternatief bod uit op de aandelen Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. dat op 7 september 1968 door een hierop afgestemd bod van de Verenigde Machinefabrieken N.V. werd gevolgd.
Overleg tussen de besturen van de Verenigde Machinefabrieken N.V., Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. en onze vennootschap leidde er toe dat op 10 september 1968 een gemeenschappelijk onvoorwaardelijk bod door de Verenigde Machinefabrieken N.V. en onze vennootschap op de aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. werd uitgebracht. In overeenstemming tussen de drie besturen gold daarbij als richtsnoer dat de grotendeels maritieme activiteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V., zomede een bedrijfsafdeling te Schiedam die hiermede een geografische eenheid vormt, tot ons concern zouden toetreden, terwijl de overige landactiviteiten aan de Verenigde Machinefabrieken N.V. zouden worden toegevoegd.
Op 17 september 1968 konden wij bekend maken dat reeds een overgrote meerderheid van aandeelhouders, certificaathouders en houders van converteerbare obligaties van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. hun stukken ter omwisseling hadden aangemeld. Sindsdien is de inschakeling van de betreffende bedrijfsafdelingen van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. onder de werkmaatschappij-naam Dok- en Werf-Maatschappij Wilton-Fijenoord N.V. ter hand genomen en reeds gedeeltelijk geëffectueerd. Met de vakorganisaties werd overeenstemming bereikt over de grondregels volgens welke eventuele omschakelingen, overplaatsingen en wanneer onvermijdelijk, ontsla-

gen van personeelsleden, als gevolg van deze gezamenlijke overname zullen worden geregeld.
Als gevolg van deze transactie werden in een algemene vergadering van aandeelhouders, gehouden op 2 december 1968, de heren C. J. A. van Daalen, J. H. I. van Eck, J. Hudig en jhr. H. A. van Karnebeek met ingang van 1 januari 1969 benoemd tot commissaris van onze vennootschap.
In dezelfde vergadering werd de heer ir. J. E. Woltjer met ingang van 1 januari 1969 benoemd tot lid van de raad van bestuur.

LICENTIES

Met onze licentiegevers mochten wij ook in 1968 wederom nuttige en aangename contacten onderhouden.

ECONOMISCHE SITUATIE

Mede door een toename van de buitenlandse vraag herstelde de Nederlandse volkshuishouding zich in 1968 van een aantal recessieve tendensen welke het beeld van het voorgaande jaar kenmerkten.
Een al te groot optimisme ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling lijkt ons niet gerechtvaardigd. Inflatoire factoren blijven op onze economie invloed uitoefenen.
Moeilijkheden doen zich niet alleen in sterke mate voor in de scheepsbouw, maar ook in de overige Nederlandse kapitaalgoederenindustrie die zich in de na-oorlogse jaren een bescheiden plaats op de wereldmarkt heeft kunnen veroveren.
Loonsverhogingen, die in deze sectoren de groei van de arbeidsproduktiviteit te boven gaan, konden de afgelopen jaren slechts gedeeltelijk in de prijzen worden doorberekend. Deze produktiebedrijven die voor hun afzet grotendeels afhankelijk zijn van internationale markten zijn hiervoor gevoelig en zien hun concurrentiepositie verzwakken.
Dit klemt te meer omdat, ondanks de voortgang die wordt gemaakt met het wegnemen van zichtbare handelsbelemmeringen aan de landsgrenzen, nationale overheden in verschillende geïndustrialiseerde landen regelmatig op allerlei wijzen steun en bescherming verlenen aan bedrijven die door de internationale concurrentie in moeilijkheden dreigen te komen.
Beschermende maatregelen, bedoeld als tijdelijke steun aan een bedrijfstak die daardoor op betrekkelijke korte termijn opgebouwd dan wel opnieuw rendabel kan worden gemaakt, behoeven op zichzelf niet bezwaarlijk te zijn. Wij menen echter dat in vele gevallen deze overheidshulp in het buitenland een permanent karakter heeft gekregen. Dit heeft een dusdanige omvang bereikt dat daardoor economisch gezonde bedrijven in landen als het onze, waar niet op grote schaal regeringssteun wordt verleend, het moeilijk hebben.
Zolang niet op internationaal niveau aan de bovengenoemde concurrentievervalsing een einde kan worden gemaakt, zal de Nederlandse overheid er ons inziens dan ook niet aan kunnen ontkomen om meer dan voorheen met passende maatregelen de nationale kapitaalgoederenindustrie te steunen ten einde te voorkomen dat een met moeite opgebouwde marktpositie blijvend verloren gaat.

BEDRIJFSACTIVITEITEN

SCHEEPSREPARATIE

Onze scheepsreparatiebedrijven hebben in belangrijke mate tot de omzet en het resultaat van onze Groep bijgedragen. Doordat de Dok- en Werf-Maatschappij Wilton-Fijenoord N.V. in 1969 als vijfde werkmaatschappij in ons concern is opgenomen, is onze scheepsreparatiecapaciteit aanzienlijk uitgebreid. Meer dan driekwart van de reparaties aan schepen boven 12.000 ton draagvermogen in het Rotterdamse havengebied wordt door de thans tot onze Groep behorende werven verricht en ongeveer 8 % van het reparatievolume van de westerse wereld wordt door de werven van de RIJN-SCHELDE GROEP uitgevoerd.
De ontwikkeling van de wereldscheepsbouw wijst er op dat het vervoer van ruwe olie en dat van goederen in bulk in de toekomst in toenemende mate met schepen van meer dan 150.000 ton draagvermogen zal geschieden.
De toegang tot de Nieuwe Waterweg en de havenbekkens in het Europoortgebied zullen binnenkort geschikt zijn om dergelijke schepen te ontvangen. Volgens alle prognoses zal het vervoer door de snelle ontwikkeling van de industrie in het Deltagebied in de komende jaren daarbij sterk toenemen. Het spreekt van zelf dat scheepsreparatiefaciliteiten in de infrastructuur van het Deltagebied met de toenemende scheepsgrootte gelijke tred zullen moeten houden. Gezien ons aandeel in de reparatiemarkt is het voor onze Groep een essentieel belang deze ontwikkeling te volgen.
Wij treffen daarom alle voorbereidingen om, zodra dit economisch verantwoord is, op de meest geschikte en reeds voor ons gereserveerde plaats op de Maasvlakte een reparatiewerf annex tankercleaninginstallatie te stichten. Deze werf zal over voldoende dokfaciliteiten en ook uitbreidingsmogelijkheden beschikken om de grootste schepen die het Rotterdamse havengebied zullen aandoen snel en efficiënt te repareren.

SCHEEPSBOUW

In ons vorig jaarverslag hebben wij uitvoerig stilgestaan bij de wereldscheepsbouwmarkt. Wij schreven toen dat de Nederlandse regering de problemen van de Nederlandse werven slechts ten dele tegemoet was gekomen en wel met een tijdelijke renteoverbruggingsregeling voor na-financiering, die inmiddels voorlopig wordt gecontinueerd. Wij betreuren het echter dat geen gevolg is gegeven aan de grote aandrang om dezelfde maatregel ook van toepassing te verklaren op de voor-financiering, mede gezien de ontwikkeling van de rentestand. Op het terrein van verbetering van voorwaarden voor exportkredietverzekering alsmede van toekenning van investeringsfaciliteiten heeft de regering in 1968 wederom geen stappen ondernomen.
In het verslagjaar werd in de gehele wereld meer scheepstonnage besteld dan ooit te voren. Tegen enigszins verantwoorde prijzen konden wij slechts enkele schepen in opdracht krijgen. Zoals bekend leggen onze werven zich onder meer toe op de bouw van speciale schepen en op off-shore materieel.
Wat betreft de scheepsvoortstuwingsinstallaties kon ondanks hevige concurrentie een aantal opdrachten voor grote dieselmotoren en turbine-tandwieloverbrengingen worden geboekt.

ELEKTROTECHNIEK

Onze activiteiten op elektrotechnisch gebied hebben zich in het afgelopen jaar sterk ontwikkeld. Naast complete elektrische installaties voor industrie- en utiliteitsbouw werden in toenemende mate ook andere opdrachten verworven; met name voor schakelapparatuur en installaties voor ultrahoge spanningen en zeer sterke stromen, waarbij steeds meer gebruik wordt gemaakt van aluminium voor stroomgeleiding.
In de fabricagesector worden naast de produktie van nettransformatoren veel speciale railsystemen vervaardigd, onder andere voor de generatorverbindingen in elektrische centrales alsmede voor de voeding van zware elektromotoren en van galvanische- en elektrolyse-installaties. Ook in de sector hoog- en laagspanningsnettenbouw worden belangrijke opdrachten uitgevoerd, mede in verband met de opbouw van het 380 kV koppelnet in Nederland.
De belangstelling voor het combineren van ontwerp en uitvoering zowel voor installaties als voor hoogspanningslijnen in één opdracht neemt toe.

ENERGIEVOORZIENING

Welhaast nog indrukwekkender dan de sterke groei van het elektriciteitsverbruik in ons land is de toename van de vermogens van de opwekkingseenheden.
De grootste in bedrijf zijnde eenheid in Nederland heeft een vermogen van 220 MW; wij boekten reeds een opdracht voor een stoomturbine voor een 320 MW-eenheid. In aanbouw is een eenheid met een vermogen van 400 MW; de stoomketelinstallatie voor deze eenheid werd ook aan ons opgedragen. Onze technisch-wetenschappelijke kennis op het gebied van stoomketels is zodanig, dat wij bij de verdere ontwikkelingen een belangrijke rol kunnen spelen. De in de laatste jaren sterk gegroeide ervaring op het gebied van de automatisering van de regeling en de bediening van installaties is hierbij van grote betekenis.
In het verslagjaar werden in Nederland slechts weinig bestellingen voor de uitbreiding van het energieopwekkend vermogen geplaatst. Gezien bovenvermelde toename van het elektriciteitsverbruik verwachten wij voor 1969 belangrijke opdrachten voor stoomketels en stoomturbines met de daarbij behorende voorzieningen.

KERNENERGIE

Wij hebben in toenemende mate succes met de verkoop en fabricage van — overwegend voor export bestemde — componenten voor nucleaire centrales. Met name in de Verenigde Staten wisten wij belangrijke opdrachten voor reactorvaten en andere speciale apparatuur te boeken. Dit succes en de toekomstverwachtingen deden ons besluiten tot een belangrijke investering in een fabriek voor zeer grote en zware reactorvaten. Hierdoor krijgen wij de capaciteit voor het zeer gespecialiseerde werk in deze branche, waardoor een verdere snelle groei van de omzet mogelijk is geworden. Voorts werd besloten tot uitbreiding van onze faciliteiten voor geavanceerd laswerk voor apparatuur voor nucleaire centrales en de procesindustrie.
Ten aanzien van de activiteiten op nucleair gebied die wij tezamen

met andere Nederlandse ondernemingen in Neratoom-verband uitoefenen, kan worden medegedeeld dat wij componenten ontwikkelen voor een natriumgekoelde snelle kweekreactor. Voor dit project heeft de Nederlandse regering belangrijke bedragen beschikbaar gesteld.
In het achter ons liggende jaar hebben wij in Neratoom-verband tezamen met Westinghouse International Atomic Power Company een kernenergiecentrale van 430 MW aangeboden aan de N.V. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland.
Hoewel het besluit tot bestelling van deze centrale door de Provinciale Zeeuwse Elektriciteits-Maatschappij pas in 1969 is genomen vermelden wij reeds hier dat de opdracht in het buitenland werd geplaatst.
Wij moeten vaststellen dat hierdoor een unieke kans voor het verkrijgen van verdere specifieke kennis bij het bouwen van dergelijke centrales voor Nederland verloren is gegaan.

MEET- EN REGELTECHNIEK

In steeds toenemende mate krijgt de meet- en regeltechniek invloed op het dagelijks leven en in de moderne procesindustrie. Op het gebied van regeling ten behoeve van klimaat- en luchtbehandeling zijn belangrijke opdrachten verworven. Voor de procesindustrie en op het terrein van de kernenergie werden ontwerpen gemaakt en uitgevoerd, waarbij zowel pneumatische als elektrische systemen werden toegepast. In deze sector wordt aan een gestadige uitbreiding gewerkt.

PROCESINDUSTRIE

De snelgroeiende chemische en petrochemische industrie biedt voor onze Groep goede afzetmogelijkheden. Ons produktieprogramma omvat vrijwel het gehele gebied van hoogwaardige machines en apparaten voor deze sector, zoals compressoren, gasmotoren, gas- en stoomturbines, stoomketels, chemische afvoergassenketels, distillatiecolonnes, drukvaten en warmtewisselaars. Bij de apparatenbouw is onze gespecialiseerde metallurgische kennis van groot belang, terwijl wij beschikken over de noodzakelijke faciliteiten voor het verwerken van hoogwaardige materialen.
Over het algemeen was deze industrie gedurende de eerste maanden van 1968 enigszins terughoudend met het plaatsen van opdrachten. In het tweede deel van het jaar trad een verbetering in en konden belangrijke opdrachten worden geboekt. Mede door de schoksgewijs verlopende vraag op de compressormarkt wordt de concurrentie steeds sterker voelbaar, waardoor een druk op de prijzen ontstaat. Onze verkooporganisaties werden verder uitgebreid. Het toenemende gebruik van aardgas als energiebron leidt tot vergroting van de vraag naar „packaged" gasturbine-installaties.

TOELEVERING BOUWNIJVERHEID

Naast aluminium en houten gevels, ramen en zonneweringen leveren wij thans voor de bouwnijverheid praktisch alle technische installaties zoals airconditioning, centraleverwarmingsketels, elektrische installaties, liften, roltrappen en tapis-roulants. Ook onze omzet in deze sector ontwikkelt zich alleszins bevredigend.

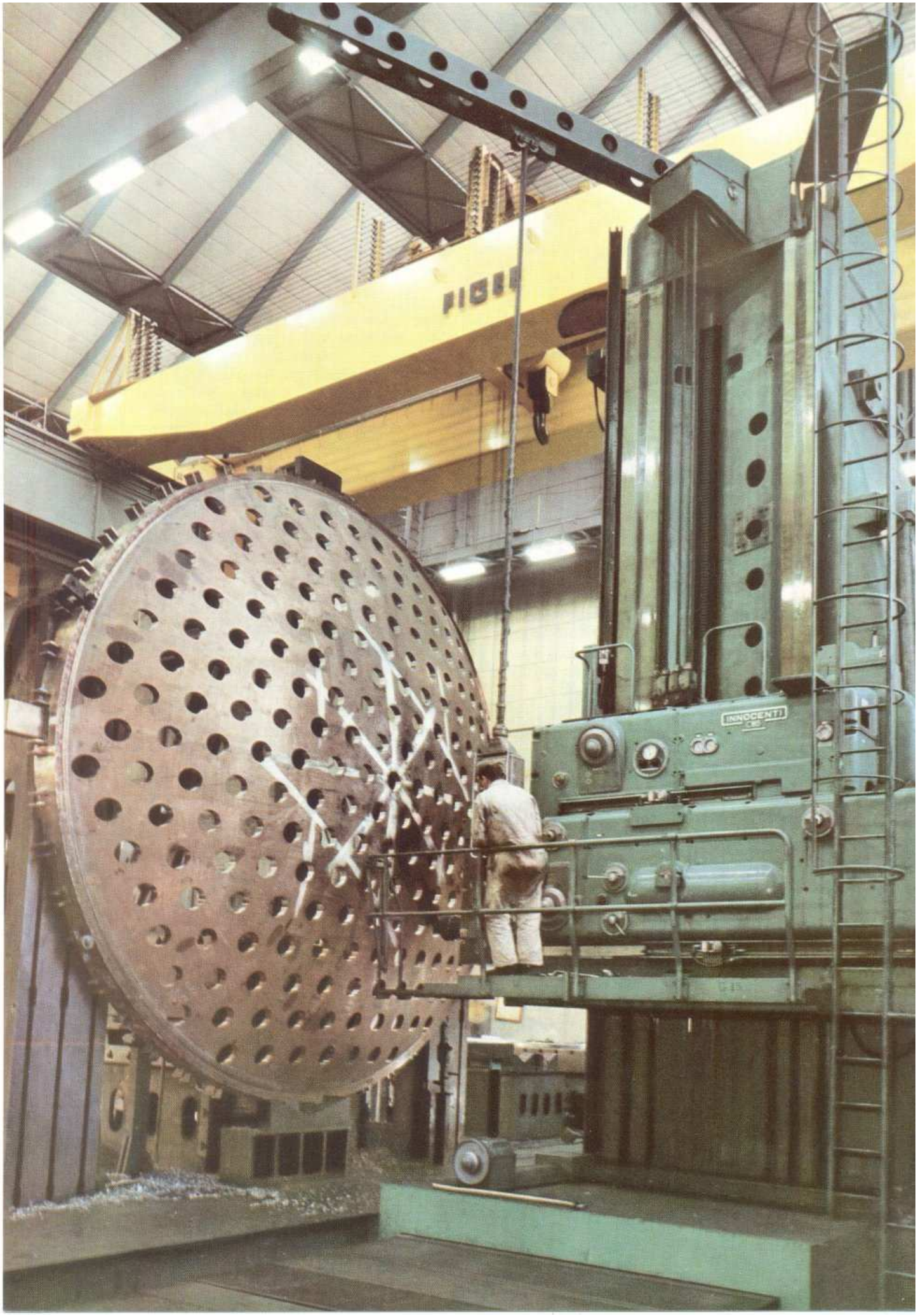
INNOCENTI

PRODUKTIE

De bezetting van de bedrijfsafdelingen van alle werkmaatschappijen van de RIJN-SCHELDE GROEP was bevredigend.

SCHEEPSREPARATIE

De reparatie-afdelingen te Rotterdam, Schiedam en Vlissingen zijn goed bezet geweest. Gerepareerd werden 932 schepen waarvan gedokt 477 schepen met 4.622.708 bruto register ton gedurende 3.568 dokdagen.
Onder andere werden reparatiewerkzaamheden uitgevoerd aan onderzeeboten van de Koninklijke Marine en aan H.M. Kruiser DE ZEVEN PROVINCIEN. Omvangrijke werkzaamheden werden verricht aan de ss. NIEUW AMSTERDAM en ROTTERDAM van de Holland-Amerika Lijn alsmede aan vaartuigen en booreilanden welke deelnemen aan de gas- en olie-exploitatie op de Noordzee. Twee vrachtschepen van de Holland-Amerika Lijn werden voorzien van Schelde-Sulzer hoofdmotoren.

SCHEEPSBOUW

De volgende opdrachten werden voltooid:
de speciale tankschepen TEXACO GHENT en TEXACO BRUSSELS van 22.200 ton draagvermogen, bestemd voor het gelijktijdig vervoeren van verschillende soorten olieprodukten, in opdracht van Texaco Panama, Inc. te New York;
het geautomatiseerde visverwerkingskoelschip TKVARCHELI van 2.600 ton draagvermogen, met Schelde-Sulzer dieselmotor, voor rekening van V.O. Sudoimport te Moskou;
het zelfheffend booreiland SEDNETH II, gebouwd in samenwerking met I.H.C. Holland, in opdracht van de Nederlandse Zeeboormaatschappij (Sea Drilling Netherlands) N.V. te 's-Gravenhage;
een stalen ponton voor een 400-tons drijvende bok, in opdracht van N.V. Maatschappij Drijvende Bokken v/h Bonn & Mees te Rotterdam;

APPARATEN

een 250 tons oxystaalconvertor; twee grote cementovens;
een cyclotronmagneet en een vijftigtal apparaten voor de procesindustrie, waaronder colonnes, condensors, heaters, warmtewisselaars en reactoren;

COMPRESSOREN

zeven gasmotorcompressoraggregaten en eenentwintig zuigercompressoren tot een totaal vermogen van ca. 16.000 pk;
éénendertig centrifugaalcompressoren met een totaal opgenomen vermogen van ca. 186.000 pk; gefabriceerd onder licentieovereenkomst met Carrier International Ltd. te New York, bestemd voor petrochemische- en chemische installaties;

DIESELMOTOREN

twee Schelde-Sulzer scheepsdieselmotoren type 6RD68 van 7.200 apk;
een Schelde-Sulzer scheepsdieselmotor type 5RD68 van 5.500 apk en een dieselmotor type RF 68 van 3.000 apk voor stationair gebruik;

ELEKTRISCHE- EN REGELTECHNISCHE INSTALLATIES

een complete elektrische installatie voor het nieuwe brouwhuis van de N.V. Bierbrouwerij De Drie Hoefijzers te Breda; de levering en installatie van aluminium railsystemen voor de nieuwe blokwalserij van de Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken N.V. te IJmuiden;

◄ Machinale bewerking van een deel van het binnenwerk van een reactorvat

KERNENERGIE-COMPONENTEN	het reactorvat voor de kernenergiecentrale te Dodewaard met inbegrip van het binnenwerk voor dit reactorvat, alsmede een regelinstallatie voor deze centrale in opdracht van de N.V. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland te Arnhem; het reactorvat, alsmede het binnenwerk voor de 460 MW kernenergiecentrale voor Nuclenor, nabij Santa Maria de Garoña, Spanje, in opdracht van General Electric Technical Services Co., Inc. te Madrid; de elektrische- en regeltechnische installaties voor de natriumbeproevingscircuits opgesteld bij het Reactor Centrum Nederland te Petten en T.N.O. te Apeldoorn; het complete binnenwerk voor het reactorvat voor de kernenergiecentrale te Monticello, Minnesota, USA;
KOELINSTALLATIES	een vriestunnel voor gebruik aan de wal voor rekening van V.O. Techmashimport te Moskou; een aantal koelinstallaties voor margarine- en vleeswarenfabrieken; complete airconditioningsinstallaties;
SMEEDWERK	diverse complete asleidingen, krukassen, roerkoningen en ander zwaar smeedwerk;
STOOMKETELINSTALLATIES	twee Schelde-Combustion Engineering stoomketels, waarvan een ketel ingericht voor het stoken met aardgas en olie en een ketel voor het stoken met poederkool en olie, stoomproduktie per ketel continu 250 ton/uur, benevens de staalconstructie voor het gebouw en een Schelde-Combustion Engineering stoomketel, ingericht voor het stoken met aardgas, stoomproduktie continu 132,5 ton/uur, bestemd voor de zoetwaterfabriek te Terneuzen, in opdracht van de N.V. Provinciale Zeeuwse Elektriciteits-Maatschappij te Middelburg; een middeldruk stoomketel met een capaciteit van 130 ton/uur bestemd voor Shell Nederland N.V.; een La Mont stoomketelinstallatie; een hogedruk nitreuse-afvoergassenketel en een groot aantal industrieketels;
TANDWIELOVERBRENGINGEN	zes tandwieloverbrengingen van groot vermogen voor turbineschepen; twee tandwieloverbrengingen voor scheepsdieselmotorinstallaties; enige hulptandwielkasten voor marineschepen;
TOELEVERING BOUWNIJVERHEID	een groot aantal aluminium gevels, een zeventigtal liften en een dertigtal roltrappen voor utiliteitsgebouwen;
TURBINES	zes Thomassen/Werkspoor gasturbines met een totaal vermogen van 70.000 pk; deze gasturbines werden in samenwerking met Werkspoor-Amsterdam gebouwd onder licentie van Westinghouse Electric International Company te New York; een aantal hulpstoomturbines van klein vermogen bestemd voor chemische- en petrochemische installaties, gefabriceerd onder licentieovereenkomst met Carrier International Ltd. te New York;
VERPAKKINGSMACHINES	vijftien complete installaties voor het verpakken van margarine in overdozen; vierentwintig kunststofverwerkende machines, type RENKA, voor zakkenfabricage;

ORDERPORTEFEUILLE

De totale waarde van de in portefeuille zijnde opdrachten bedroeg – afgezien van reparatieopdrachten – per ultimo 1968 rond *f* 531.000.000. Dit verschaft onze bedrijven meer dan een jaar werk.

Van de in portefeuille zijnde opdrachten, inclusief de reeds in bewerking zijnde orders, noemen wij:

SCHEEPSBOUW

drie geautomatiseerde visverwerkingskoelschepen van 2.600 ton draagvermogen, uitgerust met een Schelde-Sulzer motor, in opdracht van V.O. Sudoimport te Moskou;
een casco van een schip, ingericht voor het vervoeren van 2.500 auto's, in opdracht van A/S Akers Mek. Verksted te Oslo;
twee onderzeeboten voor de Koninklijke Marine;
een olievoorraadopslagvaartuig, inhoud 500.000 U.S. barrels, te bouwen in opdracht van Mobil Tankers Ltd., Bermuda;

APPARATEN

het ontwerpen en leveren van een vuilverbrandingsinstallatie voor de Botlek in samenwerking met Havenbedrijf „Vlaardingen-Oost" N.V.; een cementoven; een kogelmolen en nog een dertigtal apparaten, waaronder colonnes, condensors, reactoren voor chemische en petrochemische bedrijven in binnen- en buitenland, alsmede enige warmtewisselaars;

COMPRESSOREN

vijf gasmotorcompressoraggregaten met een totaal vermogen van 6.000 pk;
twintig zuigercompressoren met een totaal vermogen van 9.000 pk;
zevenenveertig centrifugaal compressoren met een totaal vermogen van 240.000 pk;

DIESELMOTOREN

twee Schelde-Sulzer scheepsdieselmotoren type 8 RND 76 van 16.000 apk, bestemd voor de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij N.V. te Amsterdam;

ELEKTRISCHE INSTALLATIES

montage van een deel van het nieuwe 380 kV Nederlandse koppelnet; elektro-technische engineeringsopdrachten en een zeer groot aantal nettransformatoren voor provinciale elektriciteitsbedrijven;

GASMOTOREN

negen gasmotorgeneratorsets bestemd voor energie-opwekking ten behoeve van een gaspijpleiding in Perzië;

GASTURBINES

acht General Electric gasturbines, met een totaal vermogen van 124.000 pk, te bouwen onder een „joint-manufacturing" overeenkomst met General Electric Company te New York;

KERNENERGIE-COMPONENTEN

zes complete binnenwerken voor de reactorvaten voor kernenergiecentrales in de Verenigde Staten;
het reactorvat voor de 380 MW kernenergiecentrale bij Mühleberg, Zwitserland, in samenwerking met Gebr. Sulzer, Winterthur, in opdracht van General Electric Technical Services Company te Baden, Zwitserland;
twee reactorvaten voor een centrale van tweemaal 1190 MW in de Verenigde Staten, in opdracht van Westinghouse Electric Corporation te Pittsburg, Pa.;

Transport door Spanje van het reactorvat voor de kernenergiecentrale te Santa Maria de Garona ▸

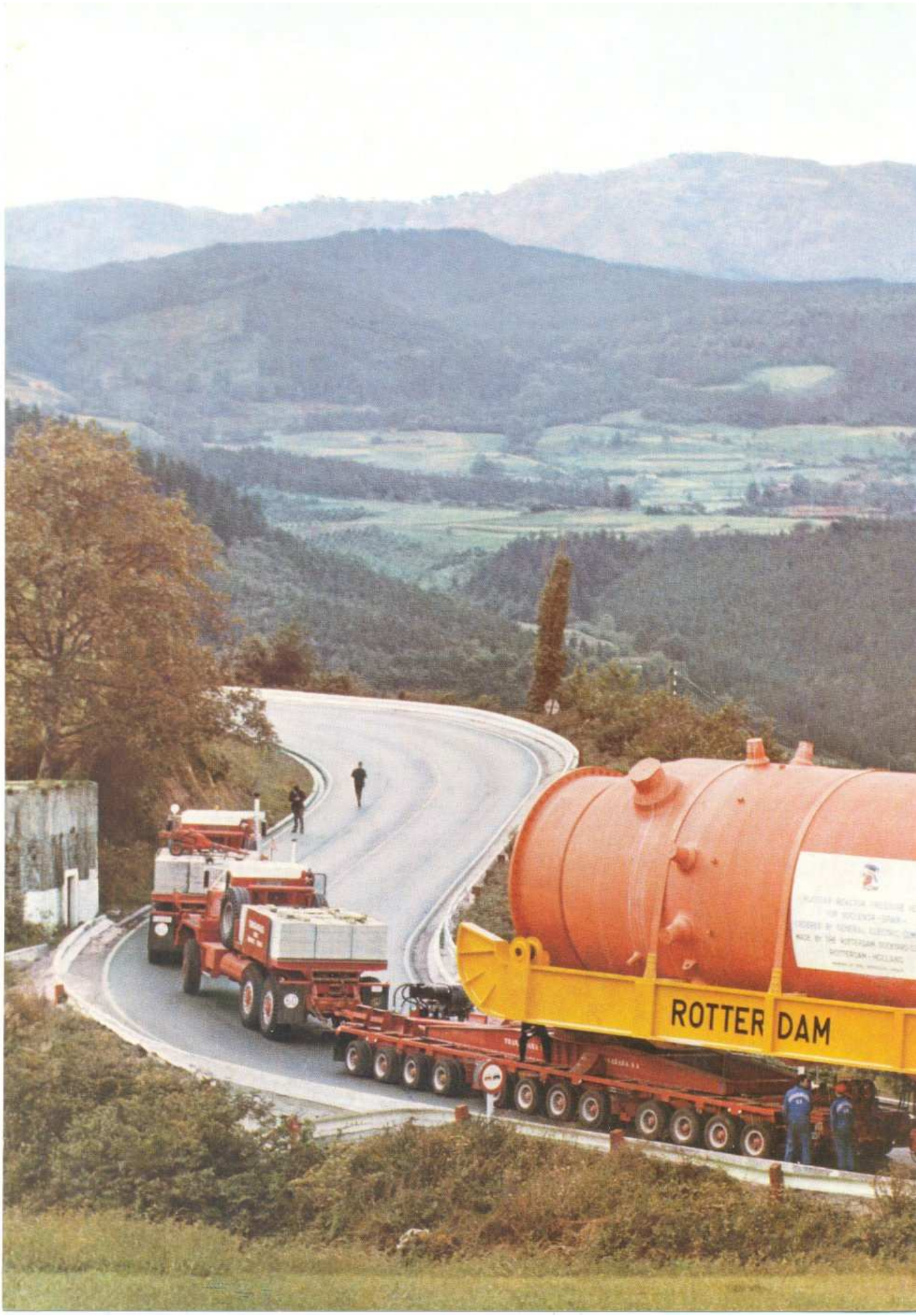
ROTTER DAM

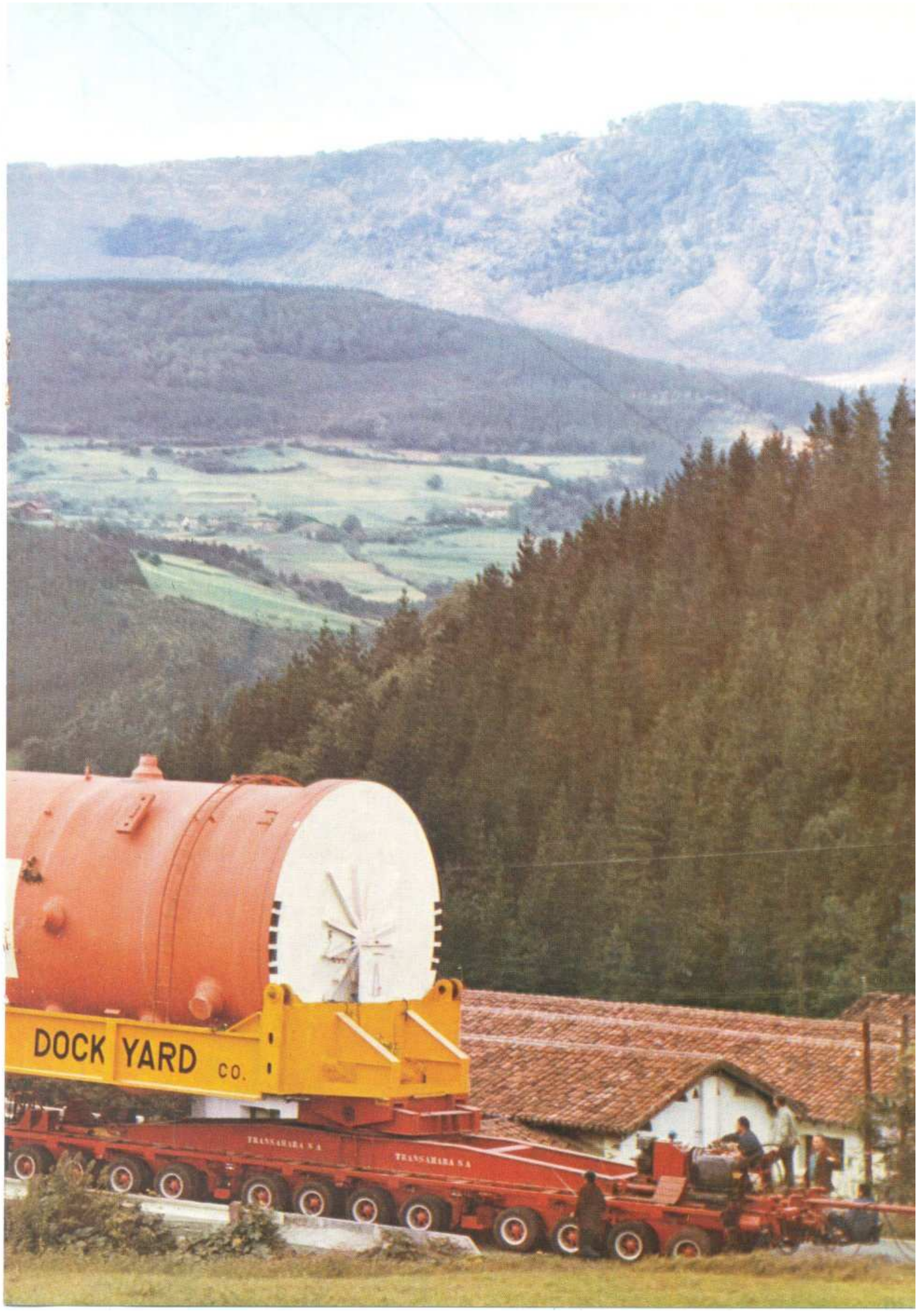
DOCK YARD CO.
TRANSAMIRA S.A.
TRANSAMIRA S.A.

	het samenlassen en bewerken van een reactordrukvat voor een 300 MW zwaarwaterreactor, welke door Siemens in Atucha, Argentinië wordt gebouwd, in opdracht van Ruhrstahl Apparatebau GmbH, Hattingen, Duitsland; het vervaardigen van de 200 ton wegende onderste helft van een zeer groot reactorvat voor een Amerikaanse centrale in opdracht van Babcock & Wilcox, Barberton, Ohio; een bouwopdracht voor drie aardgasgestookte natriumketels met een vermogen van 58 MW, bestemd voor de ontwikkeling van natriumgekoelde kernreactoren van N.V. Neratoom te 's-Gravenhage;
KOELINSTALLATIES	een airconditioningsinstallatie ten behoeve van een groot kantoorgebouw te Rotterdam; diverse vriesmachine- en koelinstallaties;
SMEEDWERK	een groot aantal opdrachten voor tussenassen en schroefassen alsmede twee stuks complete roeren met roerkoningen voor 240.000 dwt supertankers; het bewerken van een groot aantal lopen voor houwitsers in samenwerking met Bronswerk-Fijenoord N.V. in opdracht van de Koninklijke Landmacht; diverse compleet bewerkte voortstuwingsassen, krukassen, tandwielassen, rondsels, rotoren en andere zware machine-onderdelen;
STOOMKETELINSTALLATIES	twee Schelde-Combustion Engineering stoomketels, ingericht voor het stoken met olie, ook geschikt voor het stoken met aardgas, met herverhitting, stoomproduktie per ketel continu 1000 ton/uur, in opdracht van het Gemeente-Energiebedrijf te Rotterdam; een Schelde-Combustion Engineering stoomketelinstallatie, ingericht voor het stoken met olie en aardgas, stoomproduktie continu 1150 ton/uur, in opdracht van de N.V. Provinciale Noordbrabantsche Electriciteits-Maatschappij te 's-Hertogenbosch; vier Schelde-Combustion Engineering scheepsketels, bestemd voor containerschepen; een Breda Sulzer waterpijpketel, geschikt voor het stoken met olie en aardgas stoomproduktie 740 ton/uur, in opdracht van de N.V. Provinciale Limburgse Electriciteits Maatschappij; zeventien industrieketelinstallaties waaronder een La Mont ketel met een capaciteit van 130 ton/uur;
STOOMTURBINES	een 320 MW turbogeneratorinstallatie, in opdracht van de N.V. Electriciteits-Maatschappij IJsselcentrale te Zwolle; een aantal hulpstoomturbines van klein vermogen, bestemd voor diverse chemische en petrochemische installaties;
TANDWIELOVERBRENGINGEN	acht tandwieloverbrengingen voor turbineschepen;
TOELEVERING BOUWNIJVERHEID	een aantal aluminium gevels voor grote gebouwen en aluminium ramen voor een complex van 1200 woningen in Amsterdam; een twintigtal liften en tien roltrappen, waarvan vier stuks voor het buitenland;
VERPAKKINGSMACHINES	meer dan zestig verpakkingsmachines voor het merendeel bestemd voor het buitenland.

PERSONEEL

Bij de vier werkmaatschappijen en haar 100 % deelnemingen bedroeg de gezamenlijke personeelsbezetting aan het einde van het verslagjaar 10.840 personen. Per ultimo 1967 was dit aantal 10.722.

Voor het in 1968 aangevangen leerjaar van onze bedrijfsscholen werden 224 nieuwe leerlingen ingeschreven; 132 leerlingen voltooiden in 1968 hun opleiding.

Gedurende het verslagjaar vierden 3 werknemers hun 50-jarig, 67 werknemers hun 40-jarig en 98 werknemers hun 25-jarig dienstjubileum bij onze bedrijven.

Per 1 januari 1968 werd overeenkomstig de bepalingen uit de C.A.O. een algemene loonsverhoging van 3,4 % doorgevoerd. In verband met de stijging van de kosten van levensonderhoud werden de lonen op 1 juli 1968 verhoogd met 2 %.

Aan lonen, salarissen en overige personeelskosten werd in 1968 circa *f* 159.000.000 betaald; in 1967 was dit bedrag *f* 145.000.000.

Ten behoeve van ons personeel hadden wij aan het einde van het jaar 1680 woningen in eigendom.

Ook in 1968 was in onze bedrijfstak van een ontspanning op de arbeidsmarkt weinig te merken. Dit geldt in het bijzonder voor geschoold personeel, waaraan in toenemende mate behoefte bestaat.

Hoewel de bezetting van de bedrijfsscholen over het algemeen zeer bevredigend mag worden genoemd, bleef het rechtstreeks aantrekken van geschoolde vaklieden ons bedrijf in 1968 voor grote problemen stellen. De vooruitzichten voor 1969 wettigen in dit opzicht geen betere verwachtingen. Een en ander wordt vooral in het Westen van het land nog extra bemoeilijkt door een voortdurend tekort aan woningen met een passende huurprijs. Het vraagstuk van het tekort aan arbeidskrachten zou dan ook nader tot een oplossing kunnen worden gebracht, wanneer door de overheid ten aanzien van het woningbestand, met name in het Rijnmondgebied, passende maatregelen zouden kunnen worden genomen. In samenwerking met andere bedrijven zijn plannen in voorbereiding om in gebieden met een structureel arbeidsoverschot te komen tot oprichting van een centraal instituut voor personeelsvoorziening en -opleiding voor de scheepsbouw.

Wij willen gaarne een woord van dank richten aan onze personeelsleden voor de toewijding waarmede zij ook in het afgelopen jaar hun taak in het belang van het concern hebben verricht.

Ook de contacten met de ondernemingsraden en overige commissies uit het personeel zijn in 1968 weer vruchtbaar geweest.
Wij zijn de leden van deze raden en commissies zeer erkentelijk voor alles wat zij ten behoeve van een goede gang van zaken hebben gedaan.

INVESTERINGEN

GEBOUWEN

Te Rotterdam werd een begin gemaakt met de uitbreiding van de fabriekshal bestemd voor de vervaardiging van componenten voor kernenergie-installaties, alsmede met de bouw van een nieuw kantoor. Met de constructie van een hal voor de apparatenbouw te Vlissingen werd een begin gemaakt; voorts kwamen nieuwe ruimten voor laboratorium, magazijn en dokdiensten gereed.

DROOGDOKKEN EN HAVENWERKEN

Voor de uitbreiding van de reparatiecapaciteit op de Scheldepoortwerf te Vlissingen werd begonnen met de bouw van een drijvend dok voor het dokken van schepen tot 24.000 ton draagvermogen en een kade.

MACHINES ENZ.

In de machinefabrieken werd een aantal numeriek bestuurde metaalbewerkingsmachines in gebruik genomen.

ALGEMEEN

Uit hoofde van gereedgekomen investeringen werd in 1968 een bedrag van *f* 12.804.000 geactiveerd.
In bestelling zijn produktiemiddelen tot een bedrag van *f* 51.238.000, waarop aan het einde van het jaar *f* 13.404.000 was betaald.

LEEFTIJDSOPBOUW DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN

(in duizenden guldens)

Aanschaffingswaarde	Vóór 1954	1954 t/m 1958	1959 t/m 1963	1964 t/m 1968	Totaal
Gebouwen	36.463	20.368	21.390	16.730	94.951
Hellingen	1.216	2.109	9.648	69	13.042
Droogdokken	13.992	21.098	15.332	29.751	80.173
Havenwerken	9.934	8.681	5.867	9.765	34.247
Machines, werktuigen en vaste inrichtingen	48.188	63.889	51.736	47.614	211.427
Gereedschappen, meubilair en overige inventaris	683	1.549	10.503	12.577	25.312
Vaar- en voertuigen	3.055	1.781	1.606	4.481	10.923
Woningen	6.341	11.864	2.023	3.106	23.334
Totale aanschaffingswaarde	119.872	131.339	118.105	124.093	493.409
In procenten	24	27	24	25	100
Hierop afgeschreven	114.281	107.129	86.158	45.591	353.159
Boekwaarde	5.591	24.210	31.947	78.502	140.250
Terreinen					16.097
Werken onder handen voor eigen rekening					13.404
Totaal					169.751

Totale verzekerde waarde (exclusief hellingen, gegraven dokken, havenwerken, funderingen, terreinen) 616.177

FINANCIEN

In de vermogensstructuur van onze vennootschap ontstonden in 1968 belangrijke wijzigingen als gevolg van de fusie met de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb en de overname — gezamenlijk met de Verenigde Machinefabrieken N.V. — van de aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. Een en ander leidde tot een vergroting van het bedrag aan uitgegeven aandelen RIJN-SCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. met *f* 13.414.000 tot *f* 50.814.600. Tevens werd in verband met de overname van de helft van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. overgegaan tot het plaatsen van een obligatielening van maximaal *f* 19.814.300 à pari tegen een rente van 7⅛ % per jaar. Deze lening is à pari aflosbaar in 10 nagenoeg gelijke jaarlijkse termijnen, voor de eerste maal op 1 januari 1990 behoudens vervroegde aflossing overeenkomstig de voorwaarden vermeld in de prospectus van 1 oktober 1968.

Bovenstaande fusie en overname gingen voorts gepaard met een uitkering in contanten van *f* 8.700.000, welk bedrag door de werkmaatschappijen ter beschikking werd gesteld.

Zowel bij het bod op de Machinefabriek „Breda" als op Wilton-Fijenoord-Bronswerk werd door de houders van ruim 99 % van de uitstaande aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties gebruik gemaakt.
Het omwisselen van de uitstaande aandelen van de andere werkmaatschappijen in aandelen van onze vennootschap vond verder voortgang. Op de balansdatum waren alle aandelen van de N.V. Motorenfabriek Thomassen in ons bezit en bevonden zich nog slechts enkele aandelen van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. en van de N.V. Nationaal Bezit van Aandeelen Koninklijke Maatschappij De Schelde in handen van derden.

GECONSOLIDEERDE JAARSTUKKEN

In de geconsolideerde jaarstukken over 1968, alsmede ditmaal in de vergelijkende cijfers over 1967, werden ook opgenomen de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb, N.V. Scheldebouw en N.V. Machinefabriek v/h Pannevis & Zn. De cijfers van de N.V. Electro Technische Industrie van der Veer zijn nog niet in de consolidatie begrepen, omdat de aandelen van deze vennootschap pas einde 1968 in ons bezit kwamen.
Aangezien het bezit per 31 december 1968 van bijna 50 % van het aandelenkapitaal van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. niet correspondeert met de ondernemingen en deelnemingen, die feitelijk vanaf 1 januari 1969 deel uitmaken van ons concern, hebben wij gemeend de bedragen welke betrekking hebben op deze deelneming niet te moeten opnemen in de geconsolideerde jaarstukken.
Uiteraard brengt het inpassen van Wilton-Fijenoord reorganisatiekosten mede. Verwacht mag worden dat in de komende jaren de vruchten van deze „fusie-investeringen" zichtbaar zullen worden.

Onder de schulden op lange termijn zijn opgenomen aangegane

hypothecaire geldleningen tot een bedrag van *f* 25.000.000 ten behoeve van de bouw en inrichting van een zware apparatenfabriek. Hiervoor werd tot zekerheid het oostelijk gedeelte van havens en terreinen van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. met de zich daarop bevindende opstallen verbonden. Van deze leningen was op de balansdatum opgenomen een bedrag van *f* 7.750.000. Het niet opgenomen gedeelte ad *f* 17.250.000 werd in de balans vermeld onder liquide middelen.

Het saldo van de exploitatierekening steeg ten opzichte van 1967 met bijna *f* 2.700.000. Hiertegenover staat een lagere interestbate, alsmede hogere bedragen voor afschrijvingen en belastingen.

Het winstsaldo van de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 1968 nam ten opzichte van het voorgaande jaar toe met bijna *f* 702.000 tot *f* 8.939.661.

Het winstsaldo zal op grond van de voorgestelde winstverdelingen van de werkmaatschappijen en bij aanvaarding van de hierna te noemen voorgestelde winstverdeling van onze vennootschap als volgt worden verdeeld:

dividenden	*f* 5.448.812
statutaire uitkeringen	,, 892.873
toevoeging aan de reserves	,, 2.584.515
toevoeging aan onverdeeld winstsaldo	,, 13.461
	f 8.939.661

Deze verdeling is reeds in de geconsolideerde balans per 31 december 1968 verwerkt.

DIVIDEND

Van het hiervoor genoemde dividendbedrag zal onze vennootschap op grond van de in haar bezit zijnde aandelen in de werkmaatschappijen *f* 5.296.146 ontvangen. Dit bedrag is als te ontvangen dividend ten gunste van onze winst- en verliesrekening gebracht.

Wij stellen u voor hieruit een dividend uit te keren van 5% op het prioriteitsaandeel en van 13% op de gewone aandelen. Wij stellen voor het resterende bedrag van *f* 13.461 toe te voegen aan het onverdeeld winstsaldo van het vorig jaar, waardoor dit *f* 32.267 zal bedragen.

Rotterdam, 21 april 1969.

DE RAAD VAN BESTUUR:

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
K. van der Pols
J. C. van Reenen
J. J. M. Sluys
J. Bout

De productcarrier TEXACO GHENT ▸

TEXACO GHENT

PRAE-ADVIES VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Op 22 april 1968 heeft de heer mr. dr. K. P. van der Mandele zijn functie als commissaris en voorzitter van onze raad neergelegd. Wij spreken onze dank uit voor zijn bezielende leiding en voor het vele goede werk dat hij voor de RIJN-SCHELDE GROEP heeft verricht.

Ingevolge het bepaalde in artikel 17 van de statuten heeft de raad van bestuur aan ons voorgelegd de door hem opgemaakte winst- en verliesrekening over het boekjaar 1968 en balans per 31 december 1968 met de daarbij behorende toelichting, alsmede een verslag omtrent de gang van zaken en het gevoerde beheer.

De jaarstukken zijn door Frese, Hogeweg, Meyer & Hörchner, accountants, onderzocht en in orde bevonden.

Wij stellen u voor:
a. de balans en de winst- en verliesrekening overeenkomstig de aangeboden stukken vast te stellen;
b. de winst te verdelen overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur en het uit te keren dividend op de gewone aandelen mitsdien te bepalen op 13 %.

Rotterdam, 21 april 1969.

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN
J. de Vries, voorzitter

◄ Het hoofdkantoor van de Nationale-Nederlanden N.V. te Den Haag. Hiervoor leverden wij de aluminium gevels

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

WINST- EN VERLIES

	1968		1967	
Winstsaldo, te verdelen als volgt:				
dividend gewone aandelen	f 5.282.680		f 4.858.997	
dividend prioriteitsaandeel	,, 5		,, 5	
onverdeeld	,, 13.461	f 5.296.146	,, 9.403	f 4.868.405
		f 5.296.146		f 4.868.405

BALANS PER

	1968	1967
Duurzame produktiemiddelen	f 199.758	f 235.235
Werkmaatschappijen	,, 179.941.544	,, 167.609.802
Deelnemingen	,, 41.339.140	,, —
Rekening-courant werkmaatschappijen	,, —	,, 389.296
Vorderingen	,, 13.581	,, 5.491
Te ontvangen dividenden	,, 5.296.146	,, 4.868.405
Liquide middelen	,, 59.988	,, 26.267
	f 226.850.157	f 173.134.496

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN:

J. de Vries, voorzitter
J. G. A. Fontein, vice-voorzitter
J. W. de Pous, vice-voorzitter
J. W. Ernste
W. Goudriaan
H. M. Hohmann
M. L. Kalff
W. P. A. van Lammeren
jhr. M. F. van Lennep
J. C. S. Nijenbandring de Boer
Phs. van Ommeren
F. J. F. M. van Thiel
Charles V. Fenn
P. M. H. van Boven
J. R. M. van den Brink
Cl. A. M. J. Morraye
I. G. Rueb
C. J. A. van Daalen
J. H. I. van Eck
J. Hudig
jhr. H. A. van Karnebeek

Wij verklaren dat wij de jaarstukken over 1968 van de RIJN-SCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. hebben gecontroleerd. Naar onze mening geven deze jaarstukken een getrouw beeld van de financiële positie per 31 december 1968 en van de resultaten van het op die datum geëindigde boekjaar.

Frese, Hogeweg, Meyer & Hörchner, accountants

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

REKENING OVER 1968

	1968	1967
Te ontvangen dividenden	f 5.296.146	f 4.868.405
	f 5.296.146	f 4.868.405

31 DECEMBER 1968

		1968		1967
Aandelenkapitaal:				
Gewone aandelen	f 99.999.900		f 99.999.900	
Prioriteitsaandeel	,, 100		,, 100	
	f 100.000.000		f 100.000.000	
Niet uitgegeven aandelen	,, 49.185.400		,, 62.599.400	
	f 50.814.600		f 37.400.600	
Aandelen in portefeuille	,, 81.855	f 50.732.745	,, 23.600	f 37.377.000
Reserves:				
Agioreserve	f 4.903.887		f —	
Algemene reserve	,, 132.885.694		,, 130.223.902	
Onverdeeld winstsaldo	,, 32.267	,, 137.821.848	,, 18.806	,, 130.242.708
Schulden op lange termijn				
7⅛ % obligatielening 1969	f 19.814.300			
Obligaties in portefeuille	,, 98.975			
		,, 19.715.325		,, —
Rekening-courant werkmaatschappijen		,, 9.374.168		,, —
Schulden op korte termijn		,, 3.923.386		,, 655.786
Dividend		,, 5.282.685		,, 4.859.002
		f 226.850.157		f 173.134.496

Rotterdam, 21 april 1969.

DE RAAD VAN BESTUUR:

Wij verklaren ter voldoening aan artikel 10 van de trustakte op 4 oktober 1968 ten overstaan van notaris Th. J. M. Schuurmans te Rotterdam verleden: dat voor de 7⅛ % 30-jarige obligatielening 1969 groot f 19.814.300 ten laste van de RIJN-SCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. recepissen resp. scrips van obligaties à f 100 werden vervaardigd; dat voor opmerkingen of handelingen geen aanleiding werd gevonden.

N.V. Algemeen Administratie- en Trustkantoor

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
K. van der Pols
J. C. van Reenen
J. J. M. Sluys
J. Bout

TOELICHTING OP DE BALANS

DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN

De onder dit hoofd opgenomen kantoorinrichting werd gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de hierop toegepaste afschrijvingen gebaseerd op een getaxeerde gebruiksduur.

WERKMAATSCHAPPIJEN

De omgewisselde aandelen en oprichtersbewijzen in de werkmaatschappijen zijn gewaardeerd op de intrinsieke waarde.
De *f* 9.000 prioriteitsaandelen N.V. Nationaal Bezit van Aandeelen Koninklijke Maatschappij De Schelde zijn echter opgenomen voor de nominale waarde.

DEELNEMINGEN

Hieronder is begrepen de helft van de in ruil aangeboden aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. voor een bedrag van *f* 40.584.140. Het bedrag van de overige deelnemingen ad *f* 755.000 is in de geconsolideerde balans begrepen in de balanspost „Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen". De waardering is geschied tegen aanschaffingsprijs.

VORDERINGEN

Deze zijn opgenomen tegen de nominale bedragen.

TE ONTVANGEN DIVIDENDEN

Onder deze post is opgenomen het te verwachten dividend uit hoofde van het bezit aan aandelen en bewijzen van oprichtersrechten in de werkmaatschappijen.

AANDELENKAPITAAL

Het geplaatste aandelenkapitaal bedroeg per ultimo 1967	*f* 37.377.000
Door omwisseling van aandelen van de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb en de overige werkmaatschappijen werd het geplaatste aandelenkapitaal uitgebreid met	„ 3.259.100
	f 40.636.100
Als gevolg van de overname door de Verenigde Machinefabrieken N.V. en onze vennootschap van de aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. nam het geplaatste aandelenkapitaal toe met	„ 10.096.645
	f 50.732.745

De *f* 10.096.645 aandelen RIJN-SCHELDE, afgegeven in ruil voor aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. zijn krachtens het omwisselingsaanbod d.d. 10 sept. 1968 niet gerechtigd tot het dividend over het boekjaar 1968.

AGIORESERVE

Deze reserve is ontstaan bij de omwisseling van de aandelen N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb alsmede van de aandelen en converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V.

ALGEMENE RESERVE

Dit bedrag stelt voor de reserve ontstaan door waardering van de aandelen van de werkmaatschappijen op intrinsieke waarde, onder aftrek van een bedrag dat toe te rekenen is aan de nog niet ter omwisseling aangeboden aandelen.

SCHULDEN OP LANGE TERMIJN

Onder dit hoofd is opgenomen de in oktober 1968 uitgegeven 7⅛ % obligatielening 1969.

Rotterdam, 21 april 1969

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN:

J. de Vries, voorzitter
J. G. A. Fontein, vice-voorzitter
J. W. de Pous, vice-voorzitter
J. W. Ernste
W. Goudriaan
H. M. Hohmann
M. L. Kalff
W. P. A. van Lammeren
jhr. M. F. van Lennep
J. C. S. Nijenbandring de Boer
Phs. van Ommeren
F. J. F. M. van Thiel
Charles V. Fenn
P. M. H. van Boven
J. R. M. van den Brink
Cl. A. M. J. Morraye
I. G. Rueb
C. J. A. van Daalen
J. H. I. van Eck
J. Hudig
jhr. H. A. van Karnebeek

DE RAAD VAN BESTUUR:

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
K. van der Pols
J. C. van Reenen
J. J. M. Sluys
J. Bout

◄ Diepzee-apparaat voor onderhoud en reparatie van installaties op de zeebodem

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

GECONSOLIDEERDE WINST- EI

	1968	1967
Afschrijvingen	f 22.610.161	f 22.223.344
Nagekomen resultaten voorgaande jaren	,, —	,, 585.411
Incidentele resultaten	,, 821.368	,, —
Belastingen	,, 5.240.907	,, 4.380.332
Winstsaldo	,, 8.939.661	,, 8.237.843
	f 37.612.097	f 35.426.930

GECONSOLIDEERDE BALANS

	1968		1967	
Duurzame produktiemiddelen:				
Terreinen	f 16.097.029		f 16.097.599	
Gebouwen	,, 35.892.823		,, 37.129.235	
Hellingen	,, 6.046.308		,, 6.650.473	
Droogdokken	,, 40.782.750		,, 44.352.234	
Havenwerken	,, 5.936.620		,, 7.413.533	
Machines, werktuigen en vaste inrichtingen	,, 34.678.754		,, 37.375.368	
Gereedschappen, meubilair en overige inventaris	,, 1		,, 1	
Vaar- en voertuigen	,, 1.841.977		,, 2.003.493	
Woningen	,, 15.070.399		,, 15.699.779	
Werken onder handen voor eigen rekening	,, 13.404.189	f 169.750.850	,, 2.551.164	f 169.272.879
Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen		,, 8.549.604		,, 3.506.563
Langlopende vorderingen betreffende afgeleverde orders		,, 17.402.214		,, 36.052.751
Magazijnvoorraden		,, 19.645.072		,, 22.819.079
Werken onder handen voor derden		,, 212.394.209		,, 198.182.353
Vorderingen:				
Handels- en diverse debiteuren	f 146.299.548		f 127.981.249	
Vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen inkomsten	,, 8.458.153	,, 154.757.701	,, 5.385.239	,, 133.366.488
Effecten in onderpand		,, 1.936.569		,, 1.562.627
Liquide middelen:				
Genoteerde effecten	f 10.793.134		f 11.835.759	
Niet genoteerde effecten	,, 366.484		,, 384.433	
Kas en banken	,, 36.598.154	,, 47.757.772	,, 15.532.059	,, 27.752.251
		f 632.193.991		f 592.514.991

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN:

J. de Vries, voorzitter
J. G. A. Fontein, vice-voorzitter
J. W. de Pous, vice-voorzitter
J. W. Ernste
W. Goudriaan
H. M. Hohmann
M. L. Kalff
W. P. A. van Lammeren
jhr. M. F. van Lennep
J. C. S. Nijenbandring de Boer
Phs. van Ommeren
F. J. F. M. van Thiel
Charles V. Fenn
P. M. H. van Boven
J. R. M. van den Brink
Cl. A. M. J. Morraye
I. G. Rueb
C. J. A. van Daalen
J. H. I. van Eck
J. Hudig
jhr. H. A. van Karnebeek

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

VERLIESREKENING OVER 1968

	1968	1967
Saldo exploitatierekening	f 34.564.479	f 31.904.406
Nagekomen resultaten voorgaande jaren	,, 1.124.335	,, —
Incidentele resultaten	,, —	,, 171.238
Saldo ontvangen en betaalde interest	,, 1.923.283	,, 3.351.286
	f 37.612.097	f 35.426.930

PER 31 DECEMBER 1968

	1968		1967	
Aandelenkapitaal:				
Gewone aandelen	f 40.667.300		f 40.667.300	
Prioriteitsaandeel	,, 100	f 40.667.400	,, 100	f 40.667.400
Reserves:				
Agioreserve	f 8.618.450		f 8.618.450	
Algemene reserve	,, 21.974.104		,, 19.404.095	
Reserve afschrijving duurzame produktiemiddelen	,, 105.109.946		,, 105.095.440	
Onverdeeld winstsaldo	,, 32.267	,, 135.734.767	,, 18.806	,, 133.136.791
Schulden op lange termijn:				
Leningen op lange termijn	f 4.987.089		f 5.689.292	
Leningen t.b.v. nafinanciering afgeleverde orders	,, 12.099.186		,, 25.488.511	
Hypothecaire leningen o/g	,, 36.172.223		,, 9.578.468	
Pensioenverplichtingen	,, 13.895.739	,, 67.154.237	,, 12.113.689	,, 52.869.960
Voorzieningen		,, 44.786.796		,, 45.930.073
Termijnen op werken onder handen voor derden		,, 205.821.309		,, 195.807.233
Schulden op korte termijn:				
Crediteuren	f 105.919.108		f 90.421.226	
Nog te betalen kosten en vooruit ontvangen baten	,, 26.661.562	,, 132.580.670	,, 28.229.438	,, 118.650.664
Dividend		,, 5.448.812		,, 5.452.870
		f 632.193.991		f 592.514.991

Rotterdam, 21 april 1969

Wij verklaren dat wij de geconsolideerde jaarstukken over 1968 van de RIJN-SCHELDE Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. hebben gecontroleerd. Naar onze mening geven deze jaarstukken een getrouw beeld van de financiële positie per 31 december 1968 en van de resultaten van het op die datum geëindigde boekjaar.

Frese, Hogeweg, Meyer & Hörchner, accountants

DE RAAD VAN BESTUUR:

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
K. van der Pols
J. C. van Reenen
J. J. M. Sluys
J. Bout

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARSTUKKEN

OMVANG VAN DE CONSOLIDATIE

Aangezien het bezit per 31 december 1968 van bijna 50 % van het aandelenkapitaal van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. niet correspondeert met de ondernemingen en deelnemingen, die feitelijk vanaf 1 januari 1969 deel uitmaken van ons concern, hebben wij gemeend de bedragen welke betrekking hebben op deze deelneming niet te moeten opnemen in de geconsolideerde balans.
De negatieve resultaten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. oefenen geen rechtstreekse invloed uit op de resultaten 1968. Zij vormen wel een onderdeel van de waardebepaling voor de delen van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. die door de Verenigde Machinefabrieken N.V. resp. onze vennootschap zullen worden overgenomen.
De geconsolideerde jaarstukken omvatten de vennootschap zelve, alsmede de volgende maatschappijen:

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V., ROTTERDAM
met
Scheepsbouw Maatschappij Nieuwe Waterweg N.V., Schiedam
Bouwmaatschappij Heyplaat N.V., Rotterdam
Wester Pijpleidingen N.V., Strijen en
N.V. Machinefabriek v/h Pannevis & Zn., Utrecht

N.V. NATIONAAL BEZIT VAN AANDEELEN
KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ DE SCHELDE, VLISSINGEN

N.V. KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ „DE SCHELDE", VLISSINGEN
met
Schelde Montagebedrijf N.V., Vlissingen
N.V. Landaal-Schelde, De Meern
N.V. Scheldestad, Vlissingen
N.V. Bok Sperwer, Rotterdam en
N.V. Scheldebouw, Rotterdam

N.V. MOTORENFABRIEK THOMASSEN, DE STEEG (RHEDEN)
met
N.V. Middelburgsche IJzergieterij en Machinefabriek v/h Boddaert & Co., Middelburg.

N.V. MACHINEFABRIEK „BREDA" voorheen BACKER EN RUEB, BREDA
met
I.E.O. Transformatorenfabriek Internationale Electriciteits Onderneming N.V., Breda en
Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb (België) N.V., Gent

Delta Engineering N.V., Rotterdam.

DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN

De terreinen zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of lager, terwijl de overige duurzame produktiemiddelen zijn opgenomen tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de hierop toegepaste afschrijvingen, gebaseerd op een getaxeerde gebruiksduur. Werken onder handen voor eigen rekening zijn opgenomen tegen kostprijs.

◄ Drie aardgasgestookte ketels voor het verhitten van vloeibaar natrium, bestemd voor het beproeven van componenten voor een natriumgekoelde snelle kweekreactor

DEELNEMINGEN EN VORDERINGEN OP DEELNEMINGEN

Hieronder zijn opgenomen de deelnemingen, die niet voor consolidatie in aanmerking komen, waarvan de belangrijkste zijn:

a. deelnemingen 50 % of meer:

N.V. Electro Technische Industrie van der Veer, Amsterdam	(100 %)
Machinefabriek Braat N.V., Amsterdam	(92 %)
Ir. J. Pool Meet- en Regeltechniek N.V., Haarlem	(66⅔ %)
Machinefabriek en Scheepswerf van P. Smit Jr. N.V., Rotterdam	(50 %)
N.V. Scheepswerf en Machinefabriek Waalhaven, Rotterdam	(50 %)
N.V. Nederlandsche Vereenigde Scheepsbouw Bureaux, 's-Gravenhage	(50 %)

b. minderheidsdeelnemingen:
Comprimo N.V., Amsterdam
Industrial Turnkey International N.V., 's-Gravenhage
Lisnave, Estaleiros Navais de Lisboa S.A.R.L., Lissabon
N.V. Scheepsbouwbelangen, 's-Gravenhage
N.V. Neratoom, 's-Gravenhage
C.A. Servicios Mecànicos „Servimeca", Maracaibo
N.V. Container- en Koeltechniek v/h Kolff & Co., Rotterdam
N.V. Algemene Internationale Gasleidingen Bouw (A.I.G.B.), Breda
Bordema N.V., 's-Gravenhage

De deelnemingen zijn opgenomen tegen kostprijs, de vorderingen tegen de nominale bedragen, met inachtneming van nodig geoordeelde voorzieningen.

LANGLOPENDE VORDERINGEN BETREFFENDE AFGELEVERDE ORDERS

Deze post heeft betrekking op aan opdrachtgevers verleende kredieten, welke nagenoeg geheel gedekt zijn door garanties van eerste klas banken, hypotheken of verzekeringen bij de Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij N.V. De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van nodig geachte afschrijvingen.

MAGAZIJNVOORRADEN

De voorraden werden gedeeltelijk gewaardeerd tegen marktprijs en gedeeltelijk tegen kostprijs, onder aftrek van voldoende voorzieningen voor incourantheid. De voorraden, bestemd voor bepaalde opdrachten, zijn opgenomen onder „Werken onder handen voor derden".

WERKEN ONDER HANDEN VOOR DERDEN

De werken onder handen zijn gewaardeerd tegen kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

VORDERINGEN

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale bedragen, onder aftrek van een nodig geachte afschrijving voor dubieuze debiteuren.

EFFECTEN

De ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd tegen de koers van de laatste beursdag van 1968, met dien verstande dat de obligaties niet hoger zijn gewaardeerd dan tegen parikoers. De niet ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd op basis van de nominale waarde, onder aftrek van nodig geachte voorzieningen.

KAS EN BANKEN

Betreft de kas-, giro- en banksaldi, de bij de banken à deposito uitgezette gelden, alsmede het niet opgenomen gedeelte ad *f* 17.250.000 van de hypothecaire geldleningen. Vreemde valuta's zijn omgerekend tegen de in 1968 laatst bekende koersen.

AANDELENKAPITAAL

Deze post is als volgt te specificeren:

Prioriteitsaandeel		*f* 100
Gewone aandelen	*f* 99.999.900	
Niet uitgegeven	*f* 59.332.600	*f* 40.667.300
		f 40.667.400

AGIORESERVE

In hoeverre de agioreserve als belastingvrij is aan te merken vormt nog een punt van overleg met de fiscus.

ALGEMENE RESERVE

Aan de algemene reserve werd uit de voorgestelde winstverdeling een bedrag toegevoegd ad *f* 2.570.009.

RESERVE AFSCHRIJVING DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN

Het waarderingssysteem van de duurzame produktiemiddelen wijkt af van de vóór de fusie bij de werkmaatschappijen gevolgde methoden. De onderhavige reserve heeft betrekking op het hierdoor veroorzaakte waarderingsverschil.
De op deze post betrekking hebbende latente belastingverplichtingen zijn onder „Voorzieningen" opgenomen.

SCHULDEN OP LANGE TERMIJN

Hieronder is onder meer opgenomen een tweetal leningsovereenkomsten, in 1968 aangegaan door De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V., elk groot *f* 12.500.000, tegen een rente van 7⅛ resp. 7¼ % 's jaars. De ene lening is aflosbaar in gelijke halfjaarlijkse termijnen van *f* 625.000 beginnende 15 oktober 1970, de andere lening in gelijke jaarlijkse termijnen van *f* 700.000 beginnende 1 oktober 1971.

VOORZIENINGEN

Onder deze post zijn opgenomen bedragen voor bepaalde risico's, kostenegalisatiereserves en een voorziening voor latente belastingverplichtingen.

Rotterdam, 21 april 1969

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN:

J. de Vries, voorzitter
J. G. A. Fontein, vice-voorzitter
J. W. de Pous, vice-voorzitter
J. W. Ernste
W. Goudriaan
H. M. Hohmann
M. L. Kalff
W. P. A. van Lammeren
jhr. M. F. van Lennep
J. C. S. Nijenbandring de Boer
Phs. van Ommeren
F. J. F. M. van Thiel
Charles V. Fenn
P. M. H. van Boven
J. R. M. van den Brink
Cl. A. M. J. Morraye
I. G. Rueb
C. J. A. van Daalen
J. H. I. van Eck
J. Hudig
jhr. H. A. van Karnebeek

DE RAAD VAN BESTUUR:

J. W. Hupkes
J. W. A. Langenberg
K. van der Pols
J. C. van Reenen
J. J. M. Sluys
J. Bout

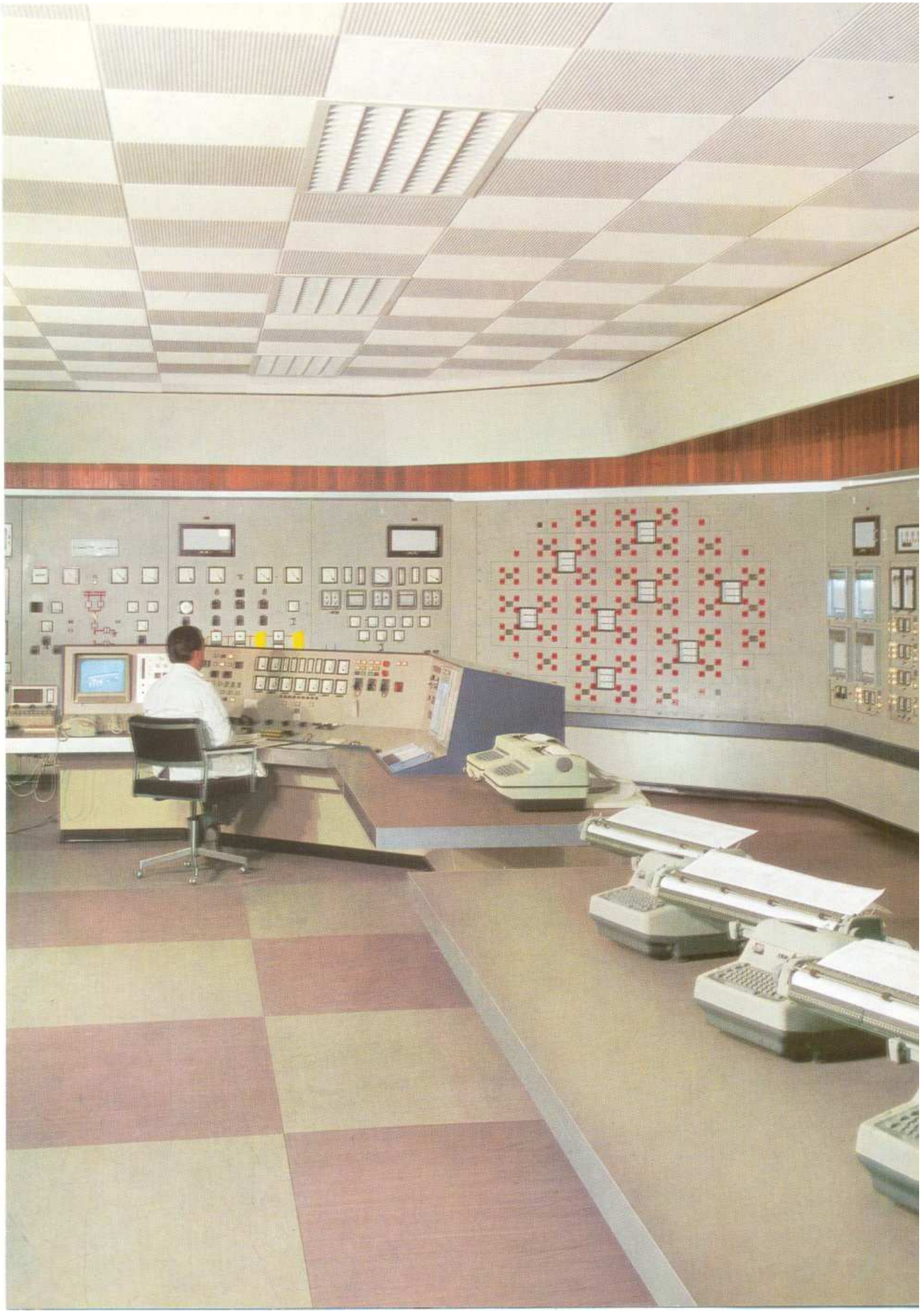

◄ Regelinstallatie van de 50 MW kernenergiecentrale te Dodewaard

De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V., Rotterdam
telefoon 010-176920, telex 22181

N.V. Koninklijke Maatschappij „de Schelde", Vlissingen
telefoon 01184-5555, telex 55115

N.V. Motorenfabriek Thomassen, De Steeg (Rheden)
telefoon 08302-3141, telex 45184

N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb, Breda
telefoon 01600-24281 telex 54025

Dok- en Werf-Maatschappij Wilton-Fijenoord N.V.
telefoon Schiedam 010-269200 Telex 21451

BERICHT

in verband met de aanvraag tot opneming onder Rubriek I in de Officiële Prijscourant van de Vereeniging voor den Effectenhandel te Amsterdam van

maximaal *f* 19.814.300,— 7 1/8 % obligaties 1969

in stukken van *f* 100,— nominaal

ten laste van de

RIJN-SCHELDE

MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

gevestigd te Rotterdam

Coupons per 1 januari

voor het eerst per 1 januari 1970.

De onderhavige obligaties werden uitgegeven krachtens het bod, dat de Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. tezamen met de Verenigde Machinefabrieken N.V. op 10 september 1968 heeft uitgebracht op de aandelen, niet-royeerbare certificaten van aandelen en 5½% converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V.

Trustee voor obligatiehouders: N.V. Algemeen Administratie- en Trustkantoor, Rotterdam.

Belangrijkste punten der leningsvoorwaarden

Bedrag der lening:	maximaal *f* 19.814.300,— verdeeld in obligaties aan toonder van nominaal *f* 100,— elk.
Looptijd:	tot uiterlijk 1 januari 1999.
Rente:	7⅛% 's jaars ingaande 1 januari 1969, jaarlijks te voldoen per 1 januari, voor het eerst per 1 januari 1970.
Aflossing:	de lening is à pari aflosbaar in 10 nagenoeg gelijke jaarlijkse termijnen, vervallende telkenjare op 1 januari, voor de eerste maal op 1 januari 1990, zoals uit het systeem van uitloting voortvloeit.
Vervroegde aflossing:	vervroegde algehele of gedeeltelijke aflossing is met ingang van 1 januari 1980 gedurende de verdere looptijd van de lening te allen tijde toegestaan met dien verstande dat de koers van aflossing tot 1 januari 1989 101% zal bedragen en daarna 100½%.
Uitlotingen:	de aanwijzing van de obligaties, welke zullen worden afgelost, zal tenzij de lening in haar geheel wordt afgelost, geschieden door uitloting en wel in dier voege, dat uit een serie van aanvankelijk 100 loten genummerd 00 tot en met 99 in geval van normale aflossing 10 en in geval van vervroegde gedeeltelijke aflossing 5 of veelvouden van 5 loten worden getrokken, waardoor zullen zijn uitgeloot alle obligaties, welke een nummer dragen waarvan de twee laatste cijfers gelijk zijn aan die van een van de getrokken loten.
Betaalkantoren:	Amsterdam-Rotterdam Bank N.V., Pierson, Heldring & Pierson en de Algemene Bank Nederland N.V. te Rotterdam, Amsterdam en 's-Gravenhage.
Verjaring:	Het bedrag, waarmede de obligaties worden betaalbaar gesteld, verjaart 30 jaar na de dag, waarop het betaalbaar is. De coupons verjaren 5 jaar na hun vervaldag.
Belastingen:	alle eventuele toekomstige belastingen op de rente dezer lening als zodanig komen voor rekening van debitrice.
Trustee voor obligatiehouders:	N.V. Algemeen Administratie- en Trustkantoor, Rotterdam.

TOELICHTING

In verband met de introductie ter beurze van Amsterdam van de 7⅛% obligatielening 1969 ontvingen ondergetekenden van de Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. een brief van de volgende inhoud:

Rotterdam, 1 oktober 1968

Aan de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V.
Pierson, Heldring & Pierson
Algemene Bank Nederland N.V.
Labouchere & Co. N.V.
Landry & Van Till

Mijne Heren,

Ter gelegenheid van de introductie ter beurze van de 7⅛% obligatielening 1969 ten laste van onze vennootschap, welke lening werd uitgegeven in verband met het bod, dat wij tezamen met de Verenigde Machinefabrieken N.V. op 10 september 1968 hebben uitgebracht op de aandelen, niet royeerbare certificaten van aandelen en 5½% converteerbare obligaties Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. verstrekken wij u de volgende gegevens.

De besturen van de Verenigde Machinefabrieken N.V. en Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. hebben, na aanvankelijk ieder voor zich een bod te hebben uitgebracht op de aandelen, certificaten en obligaties van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V., met het bestuur van deze vennootschap overeenstemming bereikt over een regeling, waarbij richtsnoer is dat de hoofdzakelijk maritieme activiteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk aan de Rijn-Schelde en de hoofdzakelijk landactiviteiten aan de Verenigde Machinefabrieken worden toegevoegd. Uiteraard moet deze oplossing worden gezien als een compromis. Het verkrijgen van de landactiviteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk zou aan ons diversificatiebeleid een extra-impuls gegeven hebben; dit structurele beleid zal echter krachtig worden voortgezet.

Voordelen van de overname van de maritieme activiteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. door de Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V.

Het toevoegen van de in hoge mate gelijk gerichte maritieme activiteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk aan de Rijn-Schelde Groep zal een slagvaardig en daadkrachtig beleid mogelijk maken. Door de samentrekking zullen optimale voorwaarden ontstaan voor de verdere uitgroei van de ondernemingen aan de Nieuwe Waterweg die de best mogelijke waarborgen geven voor de continuiteit van de werkgelegenheid in de sector van de scheepsreparatie en andere maritieme activiteiten; een en ander geheel in overeenstemming met de aanbevelingen vervat in het Rapport Commissie Nederlandse Scheepsbouw 1965.

Scheepsreparatie

Door de samensmelting zal een veel efficiënter exploitatie in het bijzonder van de reparatiebedrijven De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. en van Dok- en Werf-Maatschappij Wilton-Fijenoord N.V. mogelijk worden. Deze twee bedrijven, die tezamen nu reeds meer dan driekwart van alle reparaties aan grote schepen in het Nieuwe Waterweggebied voor hun rekening nemen, hetgeen een omzet betekent van ruim 200 miljoen gulden, zullen door wederzijds gebruik te maken van alle aanwezige faciliteiten zoals dokken, bokken, sleepboten enz. het bedrijf veel efficiënter kunnen voeren. Met name zal een goede gecoördineerde verdeling van de te repareren schepen over het grote aantal beschikbare dokken het reparatievolume kunnen vergroten.

Scheepsbouw

Zowel Dok- en Werf-Maatschappij Wilton Fijenoord N.V. als de werven van de Rijn-Schelde Groep leggen zich in hoofdzaak toe op de bouw van speciale schepen en oorlogsschepen. Verder zijn de steeds toenemende off-shore activiteiten van de exploratie en exploitatie van gas en olie onder de zeebodem een bron van opdrachten van zeer gespecialiseerde objecten zoals bijvoorbeeld booreilanden, pijpenleggers, zware drijvende bokken etc. voor de diverse scheepsbouwafdelingen.
Door een nauwe samenwerking op dit gebied zal bijvoorbeeld door geavanceerde productiemethodes hergroepering van productiemiddelen of productieplaatsen een duidelijke rendementsverhoging bereikt kunnen worden. Daardoor zal ook op dit gebied een handhaving of zelfs uitbreiding van de werkgelegenheid mogelijk blijken.

Organisatievorm

De Maritieme activiteiten van Wilton-Fijenoord-Bronswerk N.V. zijn ondergebracht in de Dok- en Werf-Maatschappij Wilton-Fijenoord N.V. Deze laatste vennootschap zal als vijfde toegetreden maatschappij van de Rijn-Schelde Groep onder eigen directie blijven opereren. Er zal naar een dusdanige coördinatie met de reeds bestaande werkmaatschappijen van de Rijn-Schelde Groep worden gestreefd dat een zo gunstig mogelijk gebruik van de beschikbare mankracht en materiële en financiële capaciteit wordt verkregen.

Gang van zaken lopend boekjaar

In mei 1968 trad de N.V. Machinefabriek „Breda" voorheen Backer en Rueb te Breda als vierde werkmaatschappij tot de Rijn-Schelde Groep toe.

Aan de uitbreiding van de electrotechnische afdelingen werd in dit jaar grote aandacht besteed.

Een belangrijke ontwikkeling in het jaar 1968 was het besluit om over te gaan tot een aanzienlijke uitbreiding van de zware apparatenfabriek te Rotterdam. Voor deze fabriek werden reeds opdrachten voor een aantal reactorvaten voor kernenergiecentrales, o.a. in de Verenigde Staten, verkregen.

Ten behoeve van de apparatenbouw met uiterst moderne materialen en met toepassing van de nieuwste technologieën komt dit jaar in Vlissingen een speciale fabriekshal, een z.g. „clean room", gereed. Verschillende opdrachten hiervoor, o.a. in het kader van het researchproject voor natriumgekoelde kweekreactoren, werden reeds ontvangen.

Het productieapparaat bleef ook in 1968 bevredigend bezet. De omvang van de orderportefeuille ligt nagenoeg op hetzelfde niveau als aan het einde van 1967.

De personeelsbezetting van de werkmaatschappijen kon met ca. 200 werknemers worden vergroot en bedraagt thans ca. 10.900 personen.

Wij kunnen mededelen dat de resultaten over 1968 van de Rijn-Schelde Groep onvoorziene omstandigheden voorbehouden weinig zullen afwijken van die over 1967 en dat wederom 13% dividend zal kunnen worden uitgekeerd. Aangezien al het mogelijke wordt gedaan om de splitsing van Wilton-Fijenoord-Bronswerk voor 1 januari 1969 te voltooien en de samenstelling van een tussentijdse balans veel tijd zou vergen en eerstgenoemde werkzaamheden zou vertragen, hebben wij gemeend de publicatie van tussentijdse cijfers achterwege te moeten laten. Wanneer de samensmelting van de maritieme activiteiten volledig haar beslag zal hebben gekregen vertrouwen wij dat de resultaten van de Rijn-Schelde Groep voor de komende jaren een stabiele groei zullen laten zien.

Aan dit Bericht zullen nog worden toegevoegd:
Enige belangrijke gegevens betreffende de Rijn-Schelde Groep over de jaren 1966 en 1967.
Geconsolideerde balansen per 31 december 1967 en 1966
Geconsolideerde winst- en verliesrekeningen over 1967 en 1966.
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 1967.
de bijbehorende accountantsverklaring
geconsolideerde balans per 1 januari 1968 (inclusief N.V. Machinefabriek „Breda")
de volledige tekst van de trustakte.

Hoogachtend,

RIJN-SCHELDE
MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

Enige belangrijke gegevens betreffende de Rijn-Schelde Groep over de jaren 1966 en 1967:

(in duizenden guldens)	1966	1967 (excl. „Breda")	1967 (incl. „Breda")
Aandelenkapitaal	37.401	37.401	40.667
Reserves	129.137	130.325	133.137
Eigen vermogen			
totaal	166.538	167.726	173.804
in procenten van het aandelenkapitaal	445	448	428
Nettowinst in procenten van het aandelenkapitaal	17.1	16.6	18.2
Dividend in procenten	13	13	13*)
Cash flow			
totaal	28.073	27.288	29.340
in procenten van het aandelenkapitaal	75	73	72
Verhouding koers per ultimo/cash flow	2.2	2.8	
Afschrijvingen	21.688	21.077	21.934
Reserveringen	1.361	1.187	1.953
Investeringen			
gereed gekomen	16.860	23.790	24.790
in bestelling	10.872	7.991	8.191
Orderportefeuille einde jaar	515.000	483.000	548.000
Lonen, salarissen en overige personeelskosten	110.000	125.000	145.000
Aantal werknemers einde jaar	8.710	9.102	10.722

*) voor „Breda" 15%

	1967		*1966*	
Duurzame produktiemiddelen:				
Terreinen	ƒ 15.451.655		*ƒ 15.264.760*	
Gebouwen	„ 32.468.751		*„ 32.457.033*	
Hellingen	„ 6.650.473		*„ 7.254.640*	
Droogdokken	„ 44.352.234		*„ 42.409.251*	
Havenwerken	„ 7.413.533		*„ 7.613.407*	
Machines, werktuigen en vaste inrichtingen	„ 34.976.192		*„ 33.990.689*	
Gereedschappen, meubilair en overige inventaris	„ 1		*„ 1*	
Vaar- en voertuigen	„ 1.636.894		*„ 1.713.759*	
Woningen	„ 15.387.836		*„ 15.112.943*	
Werken onder handen voor eigen rekening	„ 2.145.736		*„ 2.884.688*	
		ƒ 160.483.305		*ƒ 158.701.171*
Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen		„ 4.733.432		*„ 1.919.032*
Langlopende vorderingen betreffende afgeleverde orders		„ 36.052.751		*„ 60.741.006*
Magazijnvoorraden		„ 20.064.061		*„ 18.646.416*
Werken onder handen voor derden		„ 154.251.387		*„ 201.276.475*
Vorderingen:				
Handels- en diverse debiteuren	ƒ 117.825.605		*ƒ 77.797.202*	
Vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen inkomsten	„ 3.954.896		*„ 3.817.085*	
		„ 121.780.501		*„ 81.614.287*
Effecten in onderpand		„ 1.562.627		*„ 2.130.571*
Liquide middelen:				
Genoteerde effecten	ƒ 11.835.758		*ƒ 11.569.922*	
Niet genoteerde effecten	„ 358.183		*„ 355.483*	
Kas en banken	„ 18.355.175		*„ 41.946.809*	
		„ 30.549.116		*„ 53.872.214*
		ƒ 529.477.180		*ƒ 578.901.172*

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 1967 EN 1966

	1967	*1966*
Afschrijvingen	ƒ 21.076.610	*ƒ 21.687.781*
Nagekomen resultaten voorgaande jaren	„ 644.546	*„ 660.845*
Incidentele resultaten		*„ 2.737.982*
Belastingen	„ 3.373.600	*„ 2.919.152*
Winstsaldo	„ 6.868.129	*„ 7.051.774*
	ƒ 31.962.885	*ƒ 35.057.534*

	1967	*1966*
Saldo exploitatierekening	ƒ 28.518.294	*ƒ 31.536.277*
Incidentele resultaten	„ 229.380	
Saldo ontvangen en betaalde interest	„ 3.215.211	*„ 3.521.257*
	ƒ 31.962.885	*ƒ 35.057.534*

	1967		*1966*	
Aandelenkapitaal:				
Gewone aandelen	ƒ 37.400.500		*ƒ 37.400.500*	
Prioriteitsaandeel	„ 100		*„ 100*	
		ƒ 37.400.600		*ƒ 37.400.600*
Reserves:				
Agioreserve	ƒ 5.841.669		*ƒ 5.841.669*	
Algemene reserve	„ 21.130.945		*„ 20.059.215*	
Reserve afschrijving duurzame produktiemiddelen	„ 103.333.511		*„ 103.227.195*	
Onverdeeld winstsaldo	„ 18.806		*„ 9.403*	
		„ 130.324.931		*„ 129.137.482*
Schulden op lange termijn:				
Leningen op lange termijn	ƒ 5.038.214		*ƒ 5.996.411*	
Leningen t.b.v. nafinanciering afgeleverde orders	„ 25.488.511		*„ 52.833.159*	
Hypothecaire leningen o/g	„ 8.450.612		*„ 8.830.376*	
Pensioenverplichtingen	„ 12.113.689		*„ 11.281.035*	
		„ 51.091.026		*„ 78.940.981*
Voorzieningen		„ 44.973.728		*„ 44.992.456*
Termijnen op werken onder handen voor derden		„ 160.929.831		*„ 212.947.675*
Schulden op korte termijn:				
Crediteuren	ƒ 77.934.595		*ƒ 49.752.406*	
Nog te betalen kosten en vooruit ontvangen baten	„ 21.798.367		*„ 20.705.470*	
		„ 99.732.962		*„ 70.457.876*
Dividend		„ 5.024.102		*„ 5.024.102*
		ƒ 529.477.180		*ƒ 578.901.172*

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 1967

Omvang van de consolidatie

De geconsolideerde jaarstukken omvatten de vennootschap zelve, alsmede de volgende maatschappijen:

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V., ROTTERDAM met
Scheepsbouw Maatschappij Nieuwe Waterweg N.V., Schiedam
Bouwmaatschappij Heyplaat N.V., Rotterdam
Wester Pijpleidingen N.V., Strijen

N.V. NATIONAAL BEZIT VAN AANDEELEN
KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ DE SCHELDE, VLISSINGEN

N.V. KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ „DE SCHELDE", VLISSINGEN met
Schelde Montagebedrijf N.V., De Meern
N.V. Landaal-Schelde, De Meern
N.V. Scheldestad, Vlissingen
N.V. Bok Sperwer, De Meern

N.V.MOTORENFABRIEK THOMASSEN, DE STEEG (RHEDEN) met
N.V. Middelburgsche IJzergieterij en Machinefabriek v/h Boddaert & Co., Middelburg.

Duurzame produktiemiddelen

De terreinen zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of lager, terwijl de overige duurzame produktiemiddelen zijn opgenomen tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de hierop toegepaste afschrijvingen, gebaseerd op een getaxeerde gebruiksduur.
Werken onder handen voor eigen rekening zijn opgenomen tegen kostprijs.

Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen

Hieronder werden opgenomen de deelnemingen, die niet voor consolidatie in aanmerking kwamen, waarvan de belangrijkste zijn:

a. deelnemingen 50% of meer:

N.V. Machinefabriek v/h Pannevis & Zn, Utrecht	(100%)
N.V. Scheldebouw, Rotterdam	(100%)
Machinefabriek Braat N.V., Amsterdam	(90%)
Machinefabriek en Scheepswerf van P. Smit Jr. N.V., Rotterdam	(50%)
N.V. Scheepswerf en Machinefabriek Waalhaven, Rotterdam	(50%)
N.V. Nederlandsche Vereenigde Scheepsbouw Bureaux, s'-Gravenhage	(50%)

b. minderheidsdeelnemingen:

Lisnave, Estaleiros Navais de Lisboa, S.A.R.L., Lissabon
N.V. Scheepsbouwbelangen, 's-Gravenhage
N.V. Neratoom, 's-Gravenhage
C.A. Servicios Mecanicos „Servimeca", Maracaibo
N.V. Container en Koeltechniek v/h Kolff & Co., Rotterdam
Bordema N.V., 's-Gravenhage

De deelnemingen zijn opgenomen tegen kostprijs, de vorderingen tegen de nominale bedragen, met inachtneming van nodig geoordeelde voorzieningen.

Langlopende vorderingen betreffende afgeleverde orders

Deze post heeft betrekking op aan opdrachtgevers verleende kredieten, welke nagenoeg geheel gedekt zijn door garanties van eerste klas banken, hypotheken of verzekeringen bij de Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij. De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van nodig geachte afschrijvingen.

Magazijnvoorraden

De voorraden werden gedeeltelijk gewaardeerd tegen marktprijs en gedeeltelijk tegen kostprijs, onder aftrek van voldoende voorzieningen voor incourantheid.
De voorraden, bestemd voor bepaalde opdrachten, zijn opgenomen onder „Werken onder handen voor derden".

Werken onder handen voor derden

De onder handen werken zijn gewaardeerd tegen kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale bedragen, onder aftrek van een nodig geachte afschrijving voor dubieuze debiteuren.

Effecten

De ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd tegen de koers van de laatste beursdag van 1967, met dien verstande dat de obligaties niet hoger zijn gewaardeerd dan tegen parikoers. De niet ter beurze genoteerde effecten zijn gewaardeerd op basis van de nominale waarde, onder aftrek van nodig geachte voorzieningen.

Kas en banken

Betreft de kas-, giro- en banksaldi, de bij banken à deposito uitgezette gelden, benevens kasgeldleningen. Zij werden opgenomen tegen nominale waarde.
Vreemde valuta's zijn omgerekend tegen de in 1967 laatst bekende koersen.

Aandelenkapitaal

Deze post is als volgt te specificeren:

Prioriteitsaandeel		f 100
Gewone aandelen	f 99.999.900	
Niet uitgegeven	f 62.599.400	f 37.400.500
		f 37.400.600

Van de in ruil aangeboden gewone aandelen was per balansdatum een bedrag van nominaal f 23.600 nog voor omwisseling ter beschikking.

Agioreserve

Van de agioreserve is op basis van de geldende wettelijke bepalingen een bedrag van f 5.474.320 als belastingvrij aan te merken. (Dit bedrag zal als gevolg van de fiscale bepalingen ter zake van fusies na omruiling van de aandelen N.V. Machinefabriek „Breda" met ongeveer ¼ gedeelte verminderen).

Algemene reserve

Deze post bestaat uit de som van de statutaire en de extra reserves van de werkmaatschappijen, verminderd met f 2.784.000, voor welk bedrag aandelen Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. zijn afgegeven tegen inwisseling van bewijzen van oprichtersrechten De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.

Reserve afschrijving duurzame produktiemiddelen

Het waarderingssysteem van de duurzame produktiemiddelen wijkt af van de vóór de fusie bij de werkmaatschappijen gevolgde methoden. De onderhavige reserve heeft betrekking op het hierdoor veroorzaakte waarderingsverschil.
De op deze post betrekking hebbende latente belastingverplichtingen zijn onder „Voorzieningen" opgenomen.

Schulden op lange termijn

Betreft voor een groot deel leningen ten behoeve van de nafinanciering van afgeleverde orders, waarvan de aflossing ongeveer parallel loopt met de ontvangsten uit dien hoofde.
De overige leningen zijn afgesloten tegen een, gezien het huidige renteniveau, gunstige rente. De overeengekomen aflossing bedraagt ingaande in 1969 circa f 1.000.000 per jaar.

Voorzieningen

Onder deze post zijn opgenomen bedragen voor bepaalde risico's, kostenegalisatiereserves en een voorziening voor latente belastingverplichtingen.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij verklaren dat wij de geconsolideerde jaarstukken over 1966 en 1967 van Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V. hebben gecontroleerd. Naar onze mening geven deze jaarstukken een getrouw beeld van de financiële positie per 31 december 1966, resp. 1967 en van de resultaten van de op die data geëindigde boekjaren.

FRESE, HOGEWEG, MEYER & HÖRCHNER,
accountants

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 1 JANUARI 1968 (INCLUSIEF N.V. MACHINEFABRIEK „BREDA")

(in duizenden guldens)

Duurzame productiemiddelen:				*Aandelenkapitaal*		
Terreinen	*f*	16.098		(incl. prioriteitsaandeel)		*f* 40.667
Gebouwen	„	37.129		*Reserves:*		
Hellingen	„	6.651		Agioreserve	*f* 8.618	
Droogdokken	„	44.352		Algemene reserve	„ 21.166	
Havenwerken	„	7.414		Reserve afschrijving duurzame productiemiddelen	„ 103.334	
Machines, werktuigen en vaste inrichtingen	„	37.530		Onverdeeld winstsaldo	„ 19	
Gereedschappen, meubilair en overige inventaris						*f* 133.137
Vaar- en voertuigen	„	1.848		*Schulden op lange termijn:*		
Woningen	„	15.700		Leningen op lange termijn	*f* 5.689	
Werken voor eigen rekening	„	2.551		Leningen nafinanciering afgeleverde orders	„ 25.489	
			f 169.273	Hypothecaire leningen o/g	„ 9.578	
Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen			„ 3.507	Pensioenverplichtingen	„ 12.114	
Langlopende vorderingen afgeleverde orders			„ 36.053			*f* 52.870
Magazijnvoorraden			„ 22.819	*Voorzieningen*		„ 45.930
Werken onder handen voor derden			„ 198.182	*Termijnen op werken onder handen voor derden*		„ 195.807
Vorderingen:				*Schulden op korte termijn:*		
Handels- en diverse debiteuren	*f*	127.981		Crediteuren	*f* 90.421	
Vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen inkomsten	„	5.385		Nog te betalen kosten en vooruit ontvangen baten	„ 28.230	
			f 133.366			*f* 118.651
Effecten in onderpand			„ 1.563	Dividend		„ 5.453
Liquide middelen:						
Genoteerde effecten	*f*	11.836				
Niet genoteerde effecten	„	384				
Kas en banken	„	15.532				
			„ 27.752			
			f 592.515			*f* 592.515

Dit Bericht wordt gepubliceerd in verband met de voorschriften van de Vereeniging voor den Effectenhandel, teneinde de opneming onder Rubriek I in de Officiële Prijscourant van deze Vereeniging te verkrijgen van de originele obligaties der onderhavige lening.

Exemplaren van dit Bericht zijn verkrijgbaar bij de kantoren van ondergetekenden te Rotterdam, Amsterdam en 's-Gravenhage, voor zover aldaar gevestigd.

AMSTERDAM-ROTTERDAM BANK N.V.
PIERSON, HELDRING & PIERSON
ALGEMENE BANK NEDERLAND N.V.
LABOUCHERE & CO. N.V.
LANDRY & VAN TILL

Rotterdam,
Amsterdam, 7 oktober 1968.
's-Gravenhage,

DRUK DE BUSSY, AMSTERDAM

D

TRUSTAKTE

tussen de Rijn-Schelde Machinefabrieken en Scheepswerven N.V., gevestigd te Rotterdam (hierna genoemd "debitrice") en de N.V. Algemeen Administratie- en Trustkantoor, gevestigd te Rotterdam (hierna genoemd "trustee") d.d. 4 oktober 1968 verleden ten overstaan van notaris Th. J. M. Schuurmans te Rotterdam inzake de 7⅛% obligatielening groot maximaal *f* 19.814.300,— ten laste van de debitrice.

Artikel 1 *Geldlening*

1. De obligatielening is groot maximaal *f* 19.814.300,—, verdeeld in obligaties aan toonder van *f* 100,— elk, genummerd van 01 af.

2. De obligaties worden vanwege de debitrice overeenkomstig haar statuten getekend en door de trustee gecontrasigneerd, en bovendien onder zijn controle voorzien van een voor hem kenmerkend controle-stempel, houdende de naam van de trustee, dit laatste echter alleen ten bewijze dat de obligaties deel uitmaken van de bij deze akte aangegane obligatielening en dat voor die lening niet meer obligaties in omloop worden gebracht dan tot een nominaal bedrag van *f* 19.814.300,— zonder dat de trustee daardoor enige andere verbintenis aangaat dan uit deze akte voor hem voortvloeit. De handtekeningen op de obligaties worden in facsimile gesteld.

3. Onder door de debitrice in overleg met de trustee te stellen regelen kunnen eveneens obligaties met een vereenvoudigd couponblad, hetwelk niet voorzien is van coupons (CF-stukken) worden uitgegeven. Deze obligaties zijn eveneens genummerd van 01 af.

Artikel 2 *Rente*

1. De obligaties dragen met ingang van 1 januari 1969 een rente van 7⅛ pct. per jaar (per coupon naar boven afgerond op *f* 7,13),verschijnend jaarlijks op 1 januari, voor het eerst op 1 januari 1970.

2. Bij elke obligatie wordt een stel van 30 coupons gevoegd, dragende het nummer van de obligatie, waartoe zij behoren met dien verstande dat bij een CF-stuk slechts een vereenvoudigd couponblad wordt gevoegd.
Een obligatie, voorzien van een stel coupons kan te allen tijde kosteloos worden omgewisseld in een obligatie met een vereenvoudigd couponblad en omgekeerd. Deze obligatie kan een ander nummer dragen dan de omgewisselde obligatie met dien verstande, dat de twee eindcijfers gelijk moeten zijn.

3. De aflossing van de obligatieschuld en de betaling van de rente zullen geschieden in guldens tegen overlegging van de aflosbaar gestelde obligaties, respectievelijk van de betaalbare coupons ten kantore van de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V., Pierson, Heldring & Pierson en de Algemene Bank Nederland N.V. te Rotterdam, Amsterdam en 's-Gravenhage.

4. De gelden bestemd voor betaling van aflosbaar gestelde obligaties en van rente moeten ten minste twee dagen vóór de aflossings- resp. betaaldatum worden gestort bij de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V. te Rotterdam op een rekening ten name van de trustee, uit het hoofd van welke rekening zal moeten blijken, dat die gelden slechts mogen worden aangewend tot betaling van de aflosbaar gestelde obligaties en/of van de verschuldigde rente, waardoor debitrice gekweten zal zijn.

5. De gelden van de aflosbaar gestelde obligaties, waarover uiterlijk dertig jaar na de datum waartegen zij aflosbaar zijn gesteld niet is beschikt en van de coupons, waarover uiterlijk vijf jaar na de vervaldatum niet is beschikt, vervallen ten bate van de debitrice. De trustee is alsdan verplicht mede te werken, dat de ter betaling daarvan gestorte gelden aan de debitrice worden afgedragen.

6. Alle eventuele toekomstige belastingen op de rente van deze lening als zodanig zullen ten laste van de debitrice komen.

Artikel 3 *Looptijd en aflossing*

1. De lening heeft een looptijd tot uiterlijk 1 januari 1999. Te beginnen met 1 januari 1990 is de debitrice verplicht de lening a pari af te lossen in tien nagenoeg gelijke jaarlijkse termijnen, zoals uit het in lid 5 van dit artikel vermelde systeem van uitloting voortvloeit, vervallende telkenjare op 1 januari.

2. Vervroegde algehele of gedeeltelijke aflossing is met ingang van 1 januari 1980 gedurende de verdere looptijd van de lening te allen tijde toegestaan met dien verstande dat de koers van aflossing tot 1 januari 1989 101 pct. zal bedragen en daarna 100½ pct. Vervroegde gedeeltelijke aflossing zal overeenkomstig het bepaalde in lid 5 van dit artikel plaatsvinden.

3. De nominale bedragen van eventueel vervroegde gedeeltelijke aflossingen zullen in mindering worden gebracht op de laatste aflossing, daarna op de voorlaatste en zo vervolgens.

4. De trustee zal van het voornemen van de debitrice tot vervroegde aflossing binnen één week na ontvangst van de desbetreffende kennisgeving van de debitrice en bovendien in geval van vervroegde gedeeltelijke aflossing niet later dan tien dagen vóór de datum waarop de uitloting zal plaatsvinden, aan de obligatiehouders mededeling doen bij advertentie in de in artikel 4 van deze akte bedoelde bladen, onder vermelding van het totale nominale bedrag van de uit te loten obligaties, alsmede van welke aflossingstermijn(en) de vervroegde aflossing in mindering zal worden gebracht.

De aanwijzing van de obligaties, welke zullen worden afgelost, zal tenzij de lening in haar geheel wordt afgelost, geschieden door uitloting en wel in dier voege dat uit een serie van aanvankelijk 100 loten genummerd 00 tot en met 99 ingeval van normale aflossing tien en in geval van vervroegde gedeeltelijke aflossing vijf of veelvouden van vijf loten worden getrokken, waardoor zullen zijn uitgeloot alle obligaties, welke een nummer dragen waarvan de laatste twee cijfers gelijk zijn aan die van een van de getrokken loten.
De uitlotingen hebben plaats te Rotterdam ten verzoeke en in tegenwoordigheid van de debitrice of haar gevolmachtigden, althans na behoorlijke oproeping van de debitrice, door en ten kantore van de trustee, tenminste 6 weken voor de aflossingsdatum. De uitslag van de gehouden lotingen respectievelijk het bericht van algehele aflosbaarstelling zal ten minste één maand en ten hoogste zes maanden vóór de datum, waarop de obligaties betaalbaar worden, worden gepubliceerd in de in artikel 4 van deze akte bedoelde bladen, dan wel worden vermeld in uitlotingslijsten, welke na aankondiging bij advertentie in evenbedoelde bladen kosteloos voor obligatiehouders verkrijgbaar zullen worden gesteld.
In die publicatie respectievelijk uitlotingslijsten zal, indien vroeger uitgelote obligaties nog niet ter betaling mochten zijn aangeboden, tevens een restantenlijst worden opgenomen.

6. Bij alle publicaties omtrent te houden of gehouden lotingen zal worden vermeld de datum, waarop de loting wordt of is gehouden, het ten tijde van de publicatie uitstaande nominale bedrag van de lening alsmede, indien de looptijd van de lening door vervroegde gedeeltelijke aflossing is of wordt bekort, het tijdstip tot hetwelk de lening na de loting uiterlijk nog zal lopen.

7. De aflosbaar gestelde obligaties houden op rente te dragen met ingang van de dag, waarop zij betaalbaar worden.

8. Alle aflossingen geschieden tegen inlevering van de obligaties met bijbehorende niet verschenen coupons bij de kantoren als in artikel 2, lid 3, van deze akte vermeld.
Voor zover nog niet verschenen coupons aan de ter betaling aangeboden obligaties mochten ontbreken, zal de uitbetaling geschieden onder inhouding van het rentebedrag van die ontbrekende coupons.

9. De betaalde obligaties met de daarbij behorende coupons zullen door de debitrice in onbruikbaar gemaakte toestand aan de trustee worden vertoond.

Artikel 4 *Aankondigingen*

Alle aankondigingen met betrekking tot deze obligatielening worden gepubliceerd in ten minste één te Rotterdam uitgegeven veel verspreid dagblad, alsmede in de Officiële Prijscourant van de Vereeniging voor den Effectenhandel te Amsterdam.

Artikel 5 *Duplicaten*

Indien een of meer obligaties of coupons beschadigd, vermist, vernietigd zijn of op andere wijze in het ongerede zijn geraakt kunnen aan de rechthebbenden op hun schriftelijke aanvraag duplicaten worden uitgereikt, onder zodanige waarborgen als de debitrice gewenst mocht achten. De debitrice en/of de trustee kan/kunnen o.m. bepalen, dat, alvorens tot de uitgifte van de duplicaten wordt overgegaan, een of meer malen van de vermissing of vernietiging aankondiging zal zijn gedaan in de in het vorig artikel bedoelde bladen. Op de duplicaten wordt vermeld dat het duplicaten zijn. Door de afgifte van duplicaten worden de oorspronkelijk uitgegeven stukken waardeloos. Alle kosten op een en ander vallende kunnen ten laste van de aanvrager worden gebracht.

Artikel 6 *Gebondenheid obligatiehouders*

1. Door de enkele daad van deelneming of het verkrijgen van obligaties in deze lening worden de obligatiehouders geacht bekend te zijn en genoegen te nemen met en zich te hebben onderworpen aan alle bepalingen en bedingen in deze akte gemaakt en die bepalingen en bedingen te beschouwen als te zijn gemaakt tussen de debitrice, de trustee en hen en tussen hen onderling.

2. Voor elke obligatie kan slechts één persoon als rechthebbende opkomen en wel de houder van die obligatie, ook wanneer uit enigerlei hoofde meerderen daarop recht hebben.

Artikel 7 *Zekerheid en vervroegde opeisbaarheid*

1. Voor deze lening is geen speciaal onderpand aangewezen.

2. De obligatieschuld of het nog resterende gedeelte daarvan zal, vermeerderd met rente en kosten, dadelijk en ineens voor het geheel door de trustee kunnen worden opgevorderd, zonder dat enig rechtsmiddel zal worden vereist dan een eenvoudig bevelschrift tot betaling namens de trustee uit te brengen:
a. indien de debitrice nalatig mocht zijn met de betaling van de rente en/of aflossing van de obligatieschuld op de bij deze akte bepaalde wijze, of ingeval zij handelt in strijd met, dan wel niet nakomt enige bepaling in deze akte gemaakt. De debitrice zal in gebreke zijn door het enkel verloop van de bepaalde tijd of het enkel plaatsgrijpen van zodanige nalatigheid of overtreding mits de trustee de debitrice gedurende acht dagen gelegenheid heeft gegeven alsnog tot nakoming van zijn verplichtingen over te gaan;
b. indien de debitrice surséance van betaling aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard;
c. indien de debitrice, zonder toestemming van de trustee, aandelen in vennootschappen, waarin de debitrice thans meer dan 90% van het geplaatste aandelenkapitaal rechtstreeks in eigendom heeft, vervreemdt;
d. indien de debitrice haar bedrijf staakt of in een nieuwe of andere vennootschap inbrengt of op welke andere wijze ook vervreemdt of indien de meerderheid van haar aandelen in handen mocht komen van een andere vennootschap zonder dat ten genoegen van de trustee een regeling is getroffen voor de richtige nakoming van de verplichtingen uit deze akte voor de debitrice voortvloeiende;
e. indien de debitrice in liquidatie treedt.

3. Wanneer de trustee overeenkomstig dit artikel de obligatieschuld of het nog resterende gedeelte daarvan dadelijk en ineens opvorderbaar verklaart, zal hij bevoegd zijn de rekening op te maken van alle volgens zijn registers uitstaande obligaties, met de lopende rente en van al hetgeen verder door de debitrice ter zake van deze lening verschuldigd mocht zijn, met de kosten – waaronder ook is begrepen het salaris van de trustee – en dit totaalbedrag op te eisen. In geval van vervroegde opeisbaarheid, ingevolge het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, zal het bepaalde in artikel 3, lid 2, van deze akte, ten aanzien van de koers bij vervroegde aflossing van overeenkomstige toepassing zijn. De debitrice zal zich gedragen naar en volkomen genoegen nemen met de rekening zoals die door de trustee zal zijn opgemaakt en stemt er nu vooralsdan in toe, dat de eventueel gerechtelijke verkoop van en/of het beslag op haar roerende en onroerende zaken zal geschieden voor het eindbedrag van die rekening, behoudens het recht van de debitrice op zodanig gedeelte van de opbrengst van het verkochte als na volledige kwijting van het hierboven bedoelde eindbedrag door haar mocht kunnen worden bewezen minder verschuldigd te zijn dan waarvoor haar rekening werd belast.

Artikel 8 *Trustee*

1. De rechten der obligatiehouders als zodanig tegenover de debitrice en tegenover derden worden in alle omstandigheden zonder hun tussenkomst, behoudens het hierna bepaalde door de trustee zo in als buiten rechten waargenomen. Rechtstreekse acties van individuele obligatiehouders als zodanig jegens de debitrice zijn uitgesloten.

2. In geval van faillissement van de debitrice zal de trustee, met uitsluiting van de obligatiehouders, bevoegd zijn tot het uitoefenen te hunnen behoeve van alle hun toekomende rechten, zonder dat obligaties en coupons behoeven te worden overgelegd.

Artikel 9

1. Het salaris van de trustee wordt bij afzonderlijke overeenkomst geregeld en komt, met alle kosten van deze akte en alle uit deze akte voortvloeiende kosten en rechten, ten laste van de debitrice.

2. Voor het geval de trustee op grond van het bepaalde in artikel 7 van deze akte tot verhaal van de vordering overgaat, is hem over het gelncasseerde bedrag een provisie van één percent verschuldigd, een en ander onverminderd zijn verschotten.

3. De trustee zal de gelden, welke hij bij verhaal van de vordering onder zich mocht krijgen, na aftrek van alle kosten en van het aan hem verschuldigde, tot ten hoogste het beloop van hun vorderingen, pondspondsgewijze onder de obligatiehouders verdelen en uitbetalen tegen afstempeling op of inlevering van de obligaties.

4. De trustee oefent zijn functie uit buiten medewerking of tussenkomst van de obligatiehouders, treedt voor hen op in hoedanigheid van trustee en is verplicht ter vertegenwoordiging van de obligatiehouders op te komen zo dikwijls hij in die hoedanigheid in of buiten rechte wordt aangesproken.

5. De trustee zal echter niet verplicht zijn enige maatregel te nemen of stappen te doen, die kosten veroorzaken, dan nadat een bedrag, naar het oordeel van de trustee vermoedelijk voldoende ter dekking van de te maken kosten, te zijner beschikking zal zijn gesteld, hetzij door de debitrice, hetzij door obligatiehouders of anderen. Al hetgeen de trustee als zodanig mocht toekomen aan salaris, verschotten of anderszins, zal hij, in geval van niet-voldoening, mogen afhouden van hetgeen hij voor rekening van obligatiehouders in zijn bezit mocht hebben of verkrijgen.

6. De trustee is ter zake van de taak, door hem bij deze akte op zich genomen, niet verder aansprakelijk dan voor kwade trouw of grove nalatigheid in de uitvoering van de onderhavige regeling. Evenmin zal hij verantwoordelijk zijn voor enige daad of nalatigheid van personen of instellingen, te goeder trouw gekozen.

Artikel 10 *Jaarlijks verslag van de trustee*

1. De debitrice is verplicht direct na het verschijnen van haar jaarstukken aan de

trustee een exemplaar toe te zenden en overigens al die inlichtingen ten aanzien van de debitrice aan de trustee te verstrekken, welke voor de obligatiehouders van belang kunnen zijn.

2. Binnen twee maanden na het verschijnen van de jaarstukken van de debitrice zal de trustee aan de obligatiehouders een rapport uitbrengen omtrent zijn werkzaamheden gedurende het verslagjaar, alsmede omtrent de opmerkingen of handelingen waartoe de trustee aanleiding heeft gevonden, voor zover hij deze mededelingen niet in strijd acht met de belangen van de obligatiehouders.

3. Bij advertentie in de in artikel 4 van deze akte bedoelde bladen zal de trustee dit rapport voor rekening van de debitrice te Amsterdam en Rotterdam verkrijgbaar stellen.

4. Bedoeld rapport kan ook in het jaarverslag van de debitrice worden opgenomen; indien zulks geschiedt, kan de advertentie als bedoeld in het voorgaande lid achterwege blijven.

Artikel 11 Opzegging van taak door trustee en ontheffing daarvan

1. De trustee is bevoegd zijn functie, ook zonder opgaaf van redenen, op te zeggen, mits op een termijn van ten minste drie maanden en tegen de eerste van een maand.

2. De trustee zal van zijn functie kunnen worden ontheven en door een andere trustee kunnen worden vervangen krachtens een besluit te nemen door een vergadering van obligatiehouders, waarin ten minste twee/derde van het totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties vertegenwoordigd is, mits het desbetreffende besluit wordt genomen met ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen.
Indien in een zodanige vergadering evenbedoeld bedrag aan obligaties niet vertegenwoordigd is, zal binnen een maand daarna een tweede vergadering van obligatiehouders, met inachtneming van dezelfde oproepingsformaliteiten als van de eerste vergadering, moeten worden gehouden, waarin het besluit als hiervoor bedoeld kan worden genomen, mits ten minste dertig percent van het totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties vertegenwoordigd is en met ten minste twee/derde van de dan geldig uitgebrachte stemmen, een en ander onverminderd het in artikel 13, lid 5, van deze akte bepaalde.

3. De eventueel ter vervanging van de trustee nieuw benoemde trustee zal dezelfde rechten en bevoegdheden hebben en aan dezelfde verplichtingen onderworpen zijn als deze akte ten aanzien van de trustee inhoudt. Ook zal hij dezelfde vergoeding genieten als bedoeld in artikel 9, leden 1 en 2, van deze akte.

4. De zich onder de aftredende trustee bevindende waarden, registers en bescheiden op deze obligatielening betrekking hebbende, zullen door deze tegen kwijting aan zijn opvolger worden overgedragen.

Artikel 12 Vergaderingen van obligatiehouders, stemrecht en wijze van stemmen

1. De vergaderingen van obligatiehouders worden door de trustee bijeengeroepen zo dikwijls hij dit wenselijk acht.

2. De trustee is verplicht een vergadering van obligatiehouders te houden op een daartoe gedane schriftelijke aanvraag van:
a. de debitrice;
b. houders van ten minste vijftien percent van het totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties, die zich door overlegging van hun obligaties legitimeren.

3. De aanvraag moet bevatten het te behandelen onderwerp, alsmede een volledige toelichting daarop.

4. In het geval bedoeld in lid 2 onder a. van dit artikel zal de trustee, gelijktijdig met de oproeping tot de door de debitrice gevraagde vergadering, een schriftelijk rapport over het te behandelen onderwerp aan de obligatiehouders uitbrengen en dat rapport gratis te Amsterdam verkrijgbaar stellen. De trustee is verplicht hiervan aankondiging te doen in de in artikel 4 van deze akte bedoelde bladen.

5. In het geval bedoeld in lid 2 onder b. van dit artikel moeten de betreffende obligatiehouders tegelijk met de indiening van de aanvraag een afschrift daarvan en van het te behandelen onderwerp, alsmede van de toelichting daarop aan de debitrice inzenden.

6. Bij gebreke van voldoening aan het in de leden 3 en 5 van dit artikel bepaalde vervalt de verplichting van de trustee tot het oproepen van de vergadering.

7. Indien de trustee in gebreke blijft de in lid 2 van dit artikel bedoelde vergadering binnen een maand na de ontvangst van de aanvraag bijeen te roepen, heeft de debitrice in het aldaar onder a. bedoelde geval respectievelijk heeft/hebben de meestgerede obligatiehouder(s) in het aldaar onder b. bedoelde geval zelf het recht de vergadering uit te schrijven met inachtneming van de in dit artikel omschreven termijnen en formaliteiten.

8. De vergaderingen van obligatiehouders worden gehouden te Rotterdam of Amsterdam ter plaatse als in de oproeping tot de vergadering aangegeven. De oproeping tot alle vergaderingen geschiedt ten minste veertien en ten hoogste eenentwintig dagen tevoren, de dag van oproeping en die van de vergadering niet medegerekend.

9. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de trustee, kan de oproepingstermijn ten aanzien van een tweede vergadering als bedoeld in artikel 11, lid 2, en in lid 19 van dit artikel van deze akte worden teruggebracht tot ten minste zeven dagen.

10. De debitrice verbindt zich, onverschillig door wie de bijeenroeping van een vergadering van obligatiehouders geschiedt, de oproeping per advertentie in de in artikel 4 van deze akte bedoelde bladen te doen en in deze advertentie hetzij de inhoud van de agenda en van alle stukken, welke volgens de wet, de statuten van de debitrice of deze akte voor obligatiehouders, in verband met de te houden vergadering, ter visie moeten liggen, op te nemen, hetzij te vermelden dat en alwaar deze stukken te Amsterdam gratis verkrijgbaar zijn.

11. Van de in het vorige lid bedoelde agenda en andere stukken moet een exemplaar bij de Vereeniging voor den Effectenhandel worden gedeponeerd, een en ander niet later dan op de dag, waarop de oproeping en/of tervisielegging plaatshebben.

12. De obligatiehouders hebben toegang tot de vergaderingen op vertoon van hun obligaties, tenzij de trustee – te zijner uitsluitende beoordeling – in de aankondiging bekendmaakt, dat de obligatiehouders tot het bijwonen van een vergadering slechts worden toegelaten op vertoon van een bewijs van de trustee of van één of meer in de aankondiging te vermelden bankinstellingen, houdende dat de obligaties bij de trustee respectievelijk bij die bankinstellingen uiterlijk op een door de trustee te bepalen datum zijn gedeponeerd en aldaar zullen verblijven tot na afloop van de vergadering.

13. De vergaderingen van obligatiehouders worden voorgezeten door een door de trustee aan te wijzen persoon. Indien de door de trustee aangewezen persoon niet ter vergadering aanwezig is of de trustee geen persoon heeft aangewezen, wordt de vergadering voorgezeten door een door de vergadering uit het midden aan te wijzen persoon.

14. Elke obligatie geeft recht tot het uitbrengen van één stem.

15. De debitrice zal geen stemrecht kunnen ontlenen aan obligaties, welke haar in eigendom toebehoren, terwijl dergelijke obligaties bij de berekening van het uitstaande bedrag evenmin in aanmerking worden genomen. Stemmen die van onwaarde worden verklaard en blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.

16. Bij verkiezing van personen wordt een volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist. Indien bij eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid verkrijgt, wordt herstemd tussen de twee personen, die het grootste aantal stemmen op zich hebben verenigd. Indien meer dan twee personen het grootste aantal stemmen op zich hebben verenigd, of indien meerdere personen door het verkrijgen van een gelijk aantal stemmen voor herstemming in aanmerking zouden komen, wordt tussen dezen vooraf door het lot beslist wie van hen voor herstemming in aanmerking komt.

17. Voor zover in deze akte niet anders is bepaald, wordt in de vergaderingen van obligatiehouders over alle onderwerpen bij volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen beslist. Ingeval de stemmen staken, beslist de voorzitter.

18. Ingeval op een vergadering geen obligatiehouder aanwezig of vertegenwoordigd is, zal binnen een maand een tweede vergadering van obligatiehouders worden gehouden met inachtneming van dezelfde oproepingsformaliteiten als voor de eerste vergadering gelden, en wanneer ook dan geen obligatiehouder aanwezig is of vertegenwoordigd is, beslist de trustee, die daarbij rekening zal houden met de belangen van de obligatiehouders, behoudens het bepaalde in het volgende lid.

19. In de rechten van obligatiehouders kan uitsluitend wijziging worden gebracht door een besluit van een vergadering van obligatiehouders, waarin ten minste twee/derde van het totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties vertegenwoordigd is, mits het desbetreffende besluit wordt genomen met ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen. Indien in een zodanige vergadering het evenbedoelde bedrag aan obligaties niet vertegenwoordigd is, zal binnen een maand een tweede vergadering van obligatiehouders, met inachtneming van dezelfde oproepingsformaliteiten als voor de eerste vergadering gelden, moeten worden gehouden, waarin, ongeacht het vertegenwoordigd bedrag aan obligaties, met ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen een besluit kan worden genomen.

Artikel 13 Kracht van wettig genomen besluiten

1. Alle in de vergaderingen van obligatiehouders wettig genomen besluiten zijn bindend, zowel voor de minderheid als voor de niet ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijnde obligatiehouders.

2. Van het ter vergadering verhandelde worden notulen gehouden, ondertekend door de voorzitter en één door de vergadering aan te wijzen persoon. Indien van het verhandelde in een vergadering een notarieel proces-verbaal wordt opgemaakt, is de medeondertekening daarvan door de voorzitter voldoende.

3. Voor het verrichten van buitengewone handelingen en voor gevallen, die in deze akte niet zijn voorzien, behoeft de trustee de machtiging van een vergadering van obligatiehouders. Het bepaalde in artikel 12, lid 19, van deze akte vindt voorts toepassing bij besluiten betreffende het verlenen van deze machtiging overeenkomstige toepassing.

4. De trustee is verplicht een door een vergadering van obligatiehouders genomen besluit binnen de in dat besluit te bepalen termijn, nadat het besluit definitief is geworden, uit te voeren.

5. Indien de trustee in gebreke blijft tot uitvoering van een genomen besluit over te gaan, zal hij, behoudens het bij artikel 14 van deze akte bepaalde, van zijn functie kunnen worden ontheven door een besluit van een vergadering van obligatiehouders, hetwelk, ongeacht het ter vergadering vertegenwoordigd totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties, met ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen zal worden genomen.

Artikel 14 Opschorting van uitvoering van genomen besluit

1. Ingeval een door een vergadering van obligatiehouders genomen besluit naar het oordeel van de trustee indruist tegen het belang van obligatiehouders, dan is de trustee bevoegd de uitvoering van bedoeld besluit op te schorten en een nieuwe vergadering van obligatiehouders bijeen te roepen, welke oproeping binnen veertien dagen na de daaraan voorafgaande vergadering moet geschieden. Zodanige vergadering moet uiterlijk één maand na de voorafgaande vergadering worden gehouden.

2. In de in het vorige lid bedoelde nieuwe vergadering van obligatiehouders zal, ongeacht het ter vergadering vertegenwoordigd totaal nominaal bedrag aan uitstaande obligaties, met ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen een besluit kunnen worden genomen betreffende het onderwerp, waarop het in de voorafgaande vergadering genomen besluit betrekking had.

3. Wordt door de trustee binnen veertien dagen, nadat het besluit werd genomen, geen gebruik gemaakt van het hem in lid 1 van dit artikel toegekende recht, dan wordt het besluit definitief.

Artikel 15 Notariële schuldbekentenis

De debitrice verbindt zich om, zodra de in artikel 1 van deze akte genoemde obligaties zijn uitgegeven, ter nadere bevestiging van de uit de obligaties voor haar voortvloeiende verplichtingen, een notariële schuldbekentenis voor het bedrag van de lening, met de daarop te vergoeden rente, aan de trustee af te geven.

Artikel 16 Fondsenreglement van de Vereeniging voor den Effectenhandel

De debitrice verplicht zich te voldoen aan de bepalingen genoemd in artikel 16, lid 2 onder a. tot en met g. van het Fondsenreglement van de Vereeniging voor den Effectenhandel, zoals die bepalingen ten dage van het aangaan van deze lening luiden.

Artikel 17 Beheer van gelden of waarden door trustee

In alle gevallen, waarin de trustee gelden of waarden voor de obligatiehouders onder zijn beheer heeft, is hij bevoegd die gelden of waarden buiten zijn verantwoordelijkheid voor rekening der obligatiehouders bij te goeder naam bekend staande kassiers, bankiers of bankinstellingen uit te zetten of in bewaring te geven.

Artikel 18 Mededelingsplicht van debitrice

De debitrice is verplicht de trustee geregeld op de hoogte te houden van alle aangelegenheden voor obligatiehouders van belang, gelijk betaalbaarstelling van coupons, advertenties omtrent uitlotingen, aflossingen, jaarverslag, balans, winst- en verliesrekening en dergelijke.

Artikel 19 Beslechting van geschillen

Alle uit de uitvoering of de uitlegging van de onderhavige overeenkomst voortspruitende geschillen zullen worden beslecht door arbitrage overeenkomstig het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut.

Artikel 20 Domicilie keuze

Voor de uitvoering der onderhavige overeenkomst kiest de debitrice domicilie te Rotterdam en de trustee te Rotterdam, beiden te hunnen kantore aldaar.

Rotterdam, mei 1969

Wij hebben het genoegen U hierbij aan te bieden het jaarverslag 1968 van de

RIJN-SCHELDE
Machinefabrieken en Scheepswerven N.V.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik U te verzoeken, door het invullen en terugzenden van de aangehechte kaart, ons kenbaar te maken dat U op toezending van onze volgende jaarverslagen prijs stelt.

De Raad van Bestuur

Toezending van Uw jaarverslag
RIJN-SCHELDE
Machinefabrieken en Scheepswerven N.V.
wordt op prijs gesteld.

Naam

.....

.....

Adres

.....

.....

Kan ongefrankeerd worden verzonden

ANTWOORDKAART

Machtiging nr. 1937

ROTTERDAM

RIJN-SCHELDE

MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

MARCONIPLEIN ROTTERDAM 7

Ingevolge het bepaalde in artikel 20 lid 1 van de statuten van onze vennootschap hebben houders van aandelen aan toonder alleen toegang tot de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders op vertoon van een bewijs dat zij hun aandeelbewijzen uiterlijk op 19 mei 1969 hebben gedeponeerd bij een van de hierna te noemen bankkantoren:

Amsterdam-Rotterdam Bank N.V.

Rotterdam	Coolsingel 119
Amsterdam	Gebouw Rokin, ingang O.Z. Voorburgwal 274
's-Gravenhage	Kneuterdijk 8

Pierson Heldring & Pierson

Rotterdam	Schiedamse Vest 154
Amsterdam	Herengracht 206-214
's-Gravenhage	Korte Vijverberg 2

Algemene Bank Nederland N.V.

Rotterdam	Blaak 34
Amsterdam	Vijzelstraat 32
's-Gravenhage	Kneuterdijk 1

DE RAAD VAN BESTUUR

RIJN-SCHELDE

MACHINEFABRIEKEN EN SCHEEPSWERVEN N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

AGENDA

voor de jaarlijkse ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS te houden op woensdag 21 mei 1969 te 14.30 uur in het Hilton Hotel te Rotterdam.

1. Opening

2. Verslag over het boekjaar 1968
   a. verslag van de raad van bestuur over 1968
   b. vaststelling van de winst- en verliesrekening over 1968
   c. vaststelling van de balans per 31 december 1968

3. Benoeming van drie commissarissen in verband met het periodiek aftreden van de heren ir. J. W. Ernste, W. Goudriaan en jhr. M. F. van Lennep.
   De houdster van het prioriteitsaandeel heeft op grond van het bepaalde in de artikelen 10 lid 3 en 15 lid 2 van de statuten voor deze benoemingen de volgende bindende voordrachten opgemaakt:

   1. ir. J. W. Ernste
   2. mr. A. J. Korteweg

   1. W. Goudriaan
   2. mr. F. M. C. Wessels

   1. jhr. M. F. van Lennep
   2. mr. W. E. de Vin

4. Mededeling van het verzoek tot ontslag als lid van de raad van bestuur van de heer ir. J. J. M. Sluys en van de heer ir. J. E. Woltjer

5. Rondvraag

6. Sluiting